

УМОВЫ ПАПІСКІ:

ПЛАТА ЗА АБСТЫНІ:

На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы на 8 м-цаў—5 р.; на 1 год 35 рона адрасу: мінскага гарадніга—20

Універсітэцкая набярэжная 7/3
Фундамент, бібліятэка Лен. Гос.
Універсітэта
Фрэнк-дек.

ВІЗДА

Гэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора

1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дзні тэлефон № 10-74. 2) Сэкрэтар рэдакцыі—ад 12 да 2-оо гадзін дзні, тэлефон № 6-19. 3) Начні рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраўн. Га. Кантора
Кантора абавотні падфоні) тэл. № 761.

СУБОТА, 16 ЧЭРВЕНЯ

1928 г.
№ 137 (2944)
Конт асоблага нумару Усходы 5 кал.
Год выданьня дванаццаты.

СПРОБА ДЫСКРЭДЫТАВАЦЬ СССР НЕ УДАЛАСЯ Ганебны прывал Хікса Ангельскія рэфармістыя ў ролі даносчыкаў

ХІКС рыхтуецца да дакладу

Запытаньні аб дзейнасьці савецкіх банкаў

АДКАЗ ДЖОЙНСОНА ХІКСА
ЛЕНДАН, 11. Агэнцтва Рэйтэр паведамляе:
«На сёньняшнім пасяджэньні палаты вобшчын міністру ўнутраных спраў Джойнсон Хіксу было задана некалькі пытаньняў адносна крыніц, з якіх савецкія ўлады фінансуюць мянежню прапаганду і палітычную дзейнасьць у Англіі. На гэтыя пытаньні Джойнсон Хікс адказаў наступнае:

«Супярэчлі майму пьверджаньню і прапанавалі дапамагчы арабіць расьсьледваньне.
Майм прадстаўніком,—гаворыць дэлей Хікс, удалось сэрыі апэрацыі, якія, бязумоўна, выявіліся каналамі, праз якія ішлі грошы для камуністычных арганізацыяў за час з 1 ліпеня 1927 г. па красавік 1928 г.
Гэтыя апэрацыі мелі месца ў перыяд ад 27 кастрычніка 1927 г. па 20 красавіка 1928 г. і праводзіліся Дунканам, працаўніком аддзелу чужаземнай валюты. На крайняй меры, некаторыя з гэтых апэрацыяў былі вядомы дэратарам 20 красавіка, бо ў выніку работ камісія, якая была вызначана імі для расьсьледваньня, у гэты дзень Дункан быў звольнены з банку. Аб сапраўдным харак-

на памочнікам касіра маскоўскага народнага банку было перадаана Шаніну, камэрцыйнаму аташэ СССР у Савецкім пасольстве, 25 мая 1927 году, 4000 фунтаў стэрлінгаў у аднафунтовай казначэйскіх знаках і 16000 у банкнотах ангельскага банку коштам у 5 фунтаў стэрлінгаў. Адгэтуль я рабію вывад, што пры дапамозе асоб (Дункан, Кмелч і Прыстлі) сума на меншая чым у 27998 фунтаў стэрлінгаў была перадаана з 5 чэрвеня 1927 г. па 20 красавіка 1928 г. для камуністычнай мэты. Поўная справадача майх расьсьледваньняў была павядомлена дэратарам банку і я атрымаў ад іх падрабляную вазьму на гэтым пытаньні. У гэтай зьвязе дэратары індывідуальна і калектыўна адхіляюць усялякую асьведомленасьць аб апэрацыях, аб якіх ідзе гутарка».

ХІКС выслухоўвае запытаньні

тары яго апэрацыі ня можа быць сумненьняў, бо значная колькасць казначэйскіх знакаў, атрыманых Дунканам, як было ўстаноўлена, перашла праз некалькі дзён у рукі камуністычнай партыі Вялікабрытаніі і зьвязаных з ёй арганізацыяў.
Апэрацыі Кмелча і Прыстлі ў розныя даты за перыяд часу ад 6 ліпеня 1927 г. да 20 лістапада 1927 г. заключаліся ў наступным. Некалькі дзесяткаў тысяч фунтаў стэрлінгаў у банкнотах ангельскага банку, коштам у 5 фунтаў, сумаі ад 500 да 2000 фунтаў стэрлінгаў былі абмежаны на казначэйскія знакі коштам у 1 фунт касірам гэтага банку па просьбе двух служачых «Цэнтры савагу». Агульная сума апэрацыяў Кмелча і Прыстлі з 5 чэрвеня па 20 лістапада 1928 г. дасягла 13.798 фунтаў стэрлінгаў. Значная частка казначэйскіх знакаў коштам у 1

ХІКС адказвае.

Т.Т. ГІТЛОУ і ГІСТЭР, вылучаныя Уоркеры партыі (камуністычнай) на перадацыі пазіш

тэр Гардын» і т.а.: «Важна, што грамадзяка думка заахавілася цалер з гэтай гісторыяй уладаў савецкіх банкаў».

ХІКС У РОЛІ ЎНЦЕРАФІЦЭРСКАЙ УДАВЫ

ЛЕНДАН, 14. Агэнцтва «Рэйтэр» паведамляе:
«На пасяджэньні палаты вобшчын дэпутат—член рэдакцыі Рымлі вантэаў: «Ці сьць та-небудзь доказ, што ўсе гэтыя грошы былі пасланы савецкімі ўладамі для разьмеркаваньня ў мэтах фінансаваньня камуністычнай партыі Англіі»
Хікс адказаў: «А, будзе зусім праяльна і добраахвотна, калі я галюлю, што сувязь паміж банкам і савецкімі ўладамі ня была ўстаноўлена. Мне не удалося знайсці канал праз які адбылася перадача грошай паміж імі. Той факт, што грошы тут, і што яны выкарыстоўваюцца—зусім відавочна».

Дэдэктывны расказ Джойнсона Хікса

Сьнянешнія «Правда» у перадачы «Адсырэн» пэтарда, ці дэ-тэктывны расказ, піша:
«Тупалагоны і чаркабес і збанкрутаваныя... Гэтыя з ад-волькары... Гэтыя з ад-волькары... Гэтыя з ад-волькары...»

СССР--адна з першых дзяржаў, якая арганізавала хуткую дапамогу Нобіле ЛЕДАКОЛ МАЛЫГІН ПРЫБЫЎ У МУРМАНСК

МУРМАНСК, 14. 14-га чэрвеня, а 10 гадз. увечары «Малыгін» прыбыў у Мурманск. Уначы «Малыгін» ідзе для аднаўленьня поўнага запаса вугля ў Аляксандраўск. Лётнік Бабушкін прылядае ў Мурманск 15-га чэрвеня і адрасу-ж адпраўляецца на спецыяльным катэры ў Аляксандраўск. Уначы 16-га чэрвеня назначаны проты рэйс да вышпы Фойн. Адгэтуль пачнецца паветраная разьведка юнэрсам. У Мурманску закуплены цёмныя палотны для аніданьня з сьомалёту ў выпадку, калі знойдзецца экспэдыцыя Нобіле. Гэтыя палотны будуць олу-жыць для зазначэньня пляцоўкі для спукоу юнэрсам. Уоё пагружанае на «Малыгін» для аказаньня паветранай дапамогі заключана ў асобныя індывідуальныя пакеты. Мярнуючы, што пацярпеўшы аварыю магчыма могуць паветраную дапамогу нават павасобным членам экспэдыцыі, які адбіліся.

«Красін» выходзіць 15 чэрвеня

ЛЕНІНГРАД, 13. Пагрузка ледакола «Красін» вугалем закончыцца 15 чэрвеня, пасля чаго ледакол выйдзе протта з лугальнай гавані ў мора.

Амерыканскія «прыяцелі»

ОСЛО, 13. Амуудсэн зааьі, што ён ахмоліўся ад намеру зааьі эк-спэдыцыю дапамогі, бо высьвятлілася, што яго амерыканскія прыяцелі гатовы былі падтрымаць такую экспэдыцыю толькі па просьбе якога-небудзь ураду.

Тав. ВІЗЭ—кіраўнік экспэдыцыі на ледаколе «Красін»

16-га ці 17-га чэрвеня мярнуецца падарыць да кромкі льдоў і пачаць фарыроўку.

«Хобі» прасоўваець на поўнач

ОСЛО, 13. Як паведамляюць газе-ты, паруснік «Хобі» прадрываў спро-бу дабрацца да паўн. мысу на Паўночна Усходняй Зямлі. Лёд зьменшыўся, і існае надзея, што судны ўдасца пра-суныцца досыць далёка на поўнач. Лётнік Рымсэр Дарсен грабў павет-раную разьведку, вынікі якой лічы не вядомы.

Тав. МАУРОУ—кіраўнік экспэ-дыцыі на ледаколе «МАЛЫГІН»

СЭНЬНЯ ЗА МЯНОЙ

КЛЯСАВАЕ ЗМАГАНЬНЕ У НЯ-МЕЧЫНЕ

Нямеччына стаіць перад пачаткам класавых рапучых баў, баў рабо-чых і капіталістаў.
Выбары ў Нямеччыне, якія і-рост камуністычных і сацыял-дема-кратычных галасоў, побач з скла-днейшымі гаспадарчымі і палітыч-нымі праблемамі, якія паўстаюць пе-рад Нямеччынай, пазавалі нямецкай буржуазіі, што не панаваньне эк-спэдыцыя пад пагрозай, што выблі-тацца з становішча яна зможа толькі «манэўручы». Гэтым манэўрамі зьяўляецца кааліцыйны ўрад, зна-чыць, урад з усіх партыяў.
Бурны рост нямецкай прамысло-васьці ва кошт амерыканскіх капі-талаў і самай жорсткай рацыяналі-зацыі вытворчасці, якая ўдарыла па рабочай класе, арабілі тое, што цяперашняя Нямеччына надзялася, а ў некаторых галінах вытворчасці перавысіла даважны ўзровень. Ужо вярз становіцца старое пытаньне аб рынках для нямецкай індустрыі. А гэта нямінуца патрабуе перагляду версальскае агоды, на што ніяк ня змогуць згадзіцца дзяржавы-пера-можніцы. Зноў выходзіць такі-ж блубок, які быў перад вайноў. Абра-ваваная, абшэброная але ўзьяўшая сваю вытворчасць, Нямеччына па-трабуе рынку, які не атрымае.

ЛІТВА І ПОЛЬША НА МІРАЦА
Літва абвесьціла сваё сталець вольна. Дзе літвыя сталець вольна пад Польшчу, дзе вазначана, што ў Коўні сталець часова. Агульным пастрой польскага друку Літва, калі яна аха-

картка імяна так, як гэта ўка-
зана ў запытанні. У гэтых умовах
два Расійскія банкі ў Англіі, а імяна—
Банк для расійскага гандлю і
Маскоўскі Народны Банк ачыну-
цца да мяне в лістом, у якім яны

фунты і стэрлінгі. У гэтых умовах
класавыя адрозненні ў імянах у
імянах і прынцыпах Маскоўскага народ-
нага банку, прае некалькіх дзён бы-
лі перададзены камуністычнай партыі
Вялікабрытаніі. Перадаль-

ХІКС адказаў.
У адказ на запытанні ўрада ў Маскве
для некаторых секцыяў у краінах Еўропы.
На гэтыя запытанні Хікс на даў
ніякага адказу.

крутаваўшы і адказаўшы на запытанні ўрада
Сонсінганаў і Дэвісона Хікса аб «савецкім золата».
Чакалі і спадзяваліся, што на-
рэшце-то ангельскі шэф жандараў
уброіць іх пераконваючымі і
бючымі фактамі для паспяховай
барацьбы супроць ненавіснага каму-
нізму. Прамова «Джыкса» аднак
выклікала сярод іх жорсткае расча-
раванне. Замест бомбы, атрыма-
ся адсмяршная вятарка, якая тлое,
смярдзіць, але яскрава агню не
дае. Калі мы звернемся да дэ-
тэктыўнага расказу, Хікса ў ан-
гельскай палатэ дэпутатаў, дыг мы
ўбачым, што ўвесь сэнс крайне
складанай прамовы зводзіцца да
таго, што пасобныя камуністыя,
якія служылі ў савецкіх установах
у Лёндане, мянялі ў гэтых устано-
вах чужаземную валюту бяз веда-
ма і згоды на тое кіраўнікоў савец-
кіх устаноў.

Джойнсон Хікс ня мог падаць
ніводнага факта, які проста пі-
ўкосна паказаў бы, што хоць адзін
шылінг з грошай, якія належалі
да савецкіх банкаў у Англіі, пера-
шоў у распараджэнне кампартыі.
Больш таго, Хікс прымушаны быў
нарэшце прызнаць, што «сувязь
паміж банкамі і савецкімі ўладамі
ня была ўстаноўлена». Іншымі сло-
вамі, Джойнсон Хікс сам публічна
і ўсепародна выск сабе, даўшы,
што на працягу двух месяцаў ён
самым наглым і бассумленным чы-
нам хлусіў на савецкія ўстановы,
імянічаны дыскрэдытаваў, як Са-
вецкі Саюз, так і рэвалюцыйны
рух у самой Англіі. Ня дзіва таму,
што ўсе ворагі СССР у Англіі так
здзіўлены самавыкрыццём ангельс-
кага ўраду, які абяцаў дынаміт-
ную бомбу, а даў смярдзячую па-
тарку. Асабліва здзіўлены рэфар-
місцкія лідэры ангельскага рабо-
чага руху. Ва ўсёй гэтай агіднай
гісторыі яны адыгрывалі асабліва
брудную ролю.

У агульным і цэлым каментарыі
кансерватыўных газет пададзены ў
больш умераным тоне, чым звычай-
на.
У прыватнасці, гэта кідаецца ў
вочы пры чытанні «Морнінг Пост»
і «Дэйлі Тэлеграф».
Відавочна, гэта тлумачыцца тым,
што шырокія колы кансерватыўнай
партыі неадвонены, бо выкрыццямі
зьявіліся не такія сэнсацыйныя,
як чакалася.
«Манчэстэр Гардыян» піша: «Калі
міністр унутраных спраў, пазбаў-
шы сябе магчымасці зрабіць прад-
стаўленні дыпلماتычным шляхам,
прыступіць цяпер да простага ўмі-
шательства ў гандлёвыя вносіны,
дык эканамічныя вынікі будуць са-
мыя сур'ёзныя».
Лёнданскі карэспандэнт «Манчэ-
стэр Гардыян» піша: «Калі міні-
стр унутраных спраў, пазбаўшы
сябе магчымасці зрабіць прад-
стаўленні дыпلماتычным шляхам,
прыступіць цяпер да простага ўмі-
шательства ў гандлёвыя вносіны,
дык эканамічныя вынікі будуць са-
мыя сур'ёзныя».

У бутэльку

Кіраўнікі Ліі Нацыі, — Англія,
Францыя, а таксама Польшча з'ява-
юцца вярнуць гора Вільню Літве пры
адной умове: Літва павінна заключыць
унію з Польшчай, і тады вярнуць
аб'екты ў «аўтаномную» частку
апошняй. Літве, вразумела, на та-
кую пастку не згоджаецца.

Увага вучоту

Вучот крыніц прыбытку, што аб-
кладаецца сельгаспадаткам, па-
чаўся ва ўсіх сельсаветах рэспублікі.
Першыя весткі, атрыманыя з
месц, даюць вельмі журботны ма-
люнак. Заварушыліся старшыні
сельсаветаў, якія па абавязку
«службы» запаўняюць вучотныя
карткі па гаспадарках свайго ра-
ёну. Слаба ўцягваюцца ў кампа-
нію, а ў некаторых мясцох зусім
ня ўцягнуты члены сельсаветаў,
райвыканкомы, вясковыя актыў,
сельская інтэлігенцыя, камсамол і
іншыя савецкія і грамадскія арга-
нізацыі вёскі. Ёсць, праўда, па-
ведамленні, якія гавораць аб вя-
лікім ажыўленні ў звязку з вучо-
там (Мазыршчына). У большасці
выпадках паведамленні маюць
пачатак вучоту, як чарговую
журботную справу сельсаветаў,
якую яны выконваюць да таго-ж
«калі-небудзь і як-небудзь». Між
тым, час, вызначаны па плане
для вучоту, не чакае. Да 15-га
жніўня павінна закончыцца рабо-
та па расылцы акладных лістоў.
У верасні пачнуць паступаць пла-
цэжы падатку. Гэтых вераснёў-
скіх плацэжоў чакане бюджэту.
Адкладваць нельга, пераўлічваць
будзе цяжка, а мясцамі і немагчы-
ма. Таму трэба зараз-жа рассячы
лёд маўчанья і роўнадушнасці,
які скоўвае грамадскія сілы на мяс-
цох, і зрабіць усё магчымае, каб
гэты вучот зрабіў сапраўднай ба-
лявой кампаніяй.
Асноўным дэфэктам, які адзна-
чаецца ва ўсіх паведамленнях—
гэта слабое правядзенне агіткам-
паніі. Выдан новы закон, які
істотна адрозніваецца ад законаў
мінулых гадоў. Агульная сума па-
датку павялічваецца; уяўна ўвядзіцца
індывідуальнае абкла-
данне кулацкіх гаспадарак, про-
цэнтныя палічэнні да прыбытку
заможных гаспадарак; вылічэнне
падатку—на прыбытку гаспадаркі,
а не едака, значныя ільготы калек-
тыўным гаспадаркам, поўнае вы-
зваленне ад падатку ўсёй вяско-
вай беднаты і інш.

Аб усіх гэтых зменах трэба рас-
тлумачыць сялянству, каб ні ў ко-
га не засталася сумненняў ў
сапраўдных мэтах гэтых змен,
накіраваных, з аднаго боку, да па-
вялічэння цяжару абкладання
заможных і кулацкіх гаспадарак,
і з другога—да поўнага вызвален-
ня ад падатку вясковай беднаты,
змяншэння падатку для слабой се-
радняцкай часткі вёскі і застаў-
лення размеру падатку на ўзроў-
ні мінулага году ўсім іншым се-
радняком. Растлумачыць гэта ўсім
800 000 сялянскіх гаспадарак трэ-

ба ў вельмі кароткі тэрмін—да вучо-
ту і ў часе вучоту. Вось чаму для
гэтага патрэбна цэлая армія агі-
татараў і прапагандыстаў, вась
чаму тут патрэбна шырока разгор-
нутая агіткампанія з прыцягнен-
нем усіх жывых сіл вёскі.

Заможная і кулацкая частка
вёскі сабатае вучот, усяляк утой-
вае свае крыніцы прыбытку ад аб-
кладання, спадзяючыся такім чы-
нам паслабіць дзейнасць факта-
раў новага закону, накіраваных да
павялічэння свайго падатку. Гэты
сабатаж трэба хутка і рашуча зла-
маць, інакш будзе вялікі недабор
падатку і правад палітычнага
эфекту новага закону. Але для гэта-
га вучотным камісіям патрэбна
грамадзкая падтрымка і актыў-
ная дапамога з боку бядняцкай і
серадняцкай часткі вёскі. Падняць
гэту актыўнасць можна растлумач-
альнай кампаніяй новага закону.

Робота вучотных камісій не пра-
вяраецца. Кантрольныя камісіі іс-
нуюць пакуль што на паперы. Да
выканання свайх абавязкаў па
праверцы і кантролі вынікаў вучо-
ту гэтыя камісіі пакуль што не
прыступілі. Вынікі вучоту па
асобных паселішчах адсутніча-
юць. Нездзяржаны заробкі пры
вучоце ў вучотныя карткі не за-
пісваюцца (Курганскі сельсавет,
Рагачоўскага раёну, Бабруйскага
акругі). Колькасць жывёлы, зям-
лі, садоў, агародаў аўтаматыч-
на пераносіцца з леташніх спі-
саў. Спісы беднаты, якая пад-
лягае вызваленню ад падатку,
складаюцца не пад час вучоту, а
пасля вучоту «ў вольны час».
Сходы беднаты «пакуль што» ня
склікаюцца. Пры выкрыццямі ўто-
еных крыніц абкладання ў знач-
ных размерах і ў заможных гас-
падарках, акты для наладжэння
штрафу не складаюцца (Круглі-
каўскі сельсавет, таго-ж Рагачоў-
скага раёну). Пры гэтым характэр-
на тлумачэнне гэтага простага
парушэння закону «аб накладан-
ні штрафаў за ўтойванне аб'ектаў
да дэсанціратнага размеру», што
«магчыма ўтойчыкі не зразумелі
як сьлед закону». Паказаныя гра-
мадзян не правяраюцца. РВК па-
куль што бяздзейнічаюць. Ча-
каюць вынікаў. Сувязь з вучотны-
мі камісіямі не наладжана. Інструк-
таванне і кантроль адсутнічаюць.
Памылкі і недахопы першых дзён
кампаніі нарастаюць, як сьнежны
камяк, які коцячыся з гары, па-
ражае задушчы пад сабою асноў-
ную ідэю новага закону аб падат-
ку. Мы патрабуем найбольшай ува-
гі вучоту!

Лёнданскі карэспандэнт «Манчэ-
стэр Гардыян» піша: «Калі міні-
стр унутраных спраў, пазбаўшы
сябе магчымасці зрабіць прад-
стаўленні дыпلماتычным шляхам,
прыступіць цяпер да простага ўмі-
шательства ў гандлёвыя вносіны,
дык эканамічныя вынікі будуць са-
мыя сур'ёзныя».

Лёнданскі карэспандэнт «Манчэ-
стэр Гардыян» піша: «Калі міні-
стр унутраных спраў, пазбаўшы
сябе магчымасці зрабіць прад-
стаўленні дыпلماتычным шляхам,
прыступіць цяпер да простага ўмі-
шательства ў гандлёвыя вносіны,
дык эканамічныя вынікі будуць са-
мыя сур'ёзныя».

Шлях і палітыка ўрада ў Маскве

С-д Лебз старшыня рэйхстагу

БЭРЛІН. 14. Выбары прэзідыуму
рэйхстагу ўнярышню далі вынікі, якія
адлюстравяюць не суадносныя сіл
пасобных партыяў, а зьяўляюцца вы-
нікам палітычных камбінацый. Выба-
ры старшыні далі наступныя вынікі:
за сацыял-дэмакрата Леба было пада-
на 318 галасоў, за кандыдата каму-
ністы—Тэльмана—48 галасоў, за кан-
дыдата нацыянал-сацыялісты-фаши-
сты Фрыка—187, за камуністычна-
га кандыдата Тэльмана—48 галасоў,
за кандыдата нацыянал-сацыялістыя

Выбары першага віцэ-старшыні ў
першым галасаванні далі наступныя
вынікі: за нацыяналіста Грэфэа бы-
ло падама 191 галас, за члена партыі
цэнтра Эсэра—187, за камуністычна-
га кандыдата Тэльмана—48 галасоў,
за кандыдата нацыянал-сацыялістыя

Жорсткасць амэрыканскай паліцыі

НЬЮ-ЁРК. Руская газета «Рус-
скі голас», якая выходзіць у
Нью-Ёрку, піша аб надзвычайнай
жорсткай абыходжанні паліцыі з
рабочымі. Так, газета падае на-
ступны факт.

У турму, у Вісконсіне, куды бы-
лі заключаны рабочыя мясцовага
прафсаюу вазальнай прамысловас-
ці, зьявілася паліцыя і вінула не-
калькі газавых бомб у камеры, дзе
знаходзіліся рабочыя. Бомбы былі
мінуты выключна з мэтай зрабіць
вопыт, як дзейнічаюць газы, якія
выклікаюць удур'е і сьлёзы.
Адзінаццаць чалавек, прадстаўнікоў
прафсаюу ва сталёвымі кратамі бы-
лі зусім басісьлівымі ў часе гэтых
дзёных бесчалавечных паводін па-
ліцыі.

Беспрацоўе ў Англіі

Агенцтва Рэйтэр паведамляе:
«Паводле даных міністэрства пра-
цы, лік беспрацоўных ў Англіі на
4 чэрвеня складаў 1.160.000, гэта
значыць на 58.974 чал. больш,
чым два тыдні таму назад і на
70.360 чал. больш, чым у міну-
лым годзе».

Сойм супроць ураду Пілсудзкага

ВАРШАВА. 14. Сойм ухваліў у дру-
гім пытанні бюджэту. Усе ўрадавыя
прапановы аб аднаўленьні скарачэных
соймам асыгнаваньняў адхілены больш-
шасцю галасоў. У ліку іншых адхіле-
ны прапановы ўраду аб аднаўленьні
60-мільёнага фонду на сакрэтныя
выдаткі міністэрства ўнутраных спраў.
Без сакрэтнага фонду пакінута таксама
і міністэрства фінансаў. Амаль па ўсіх
пунктах урад моў ва сабою 140 гала-
соў, у той час, як апазыцыя сабрала
ад 214 да 245 галасоў. Супроць ураду
да ўсіх пунктаў галасавалі камуністы,
ПНС, сялянскі саюз і надзявальныя
меншасці.
«Кур'ер Парваны» навог вынікоў
галасавання зьяўляе: «Калі станові-
цца да вясені вы вменіцца, дык дэпу-
тат-пілсудчыні Сабалеўскі можа ака-
вацца прарокам, і канстытуцыя сапраў-
ды прыдзецца змяніць супроць і памі-
ма сойму».

Літва абресьціла сваяго сталіна-
шчына. Але палітыка ў Літве
даіцца пад Польшчай, дык зазнача-
на, што ў Коўні сталіна часова.

Агульны настрой польскага друку
ў адносінах да Літвы можа аха-
рактарызаваль, як нецярплівае ча-
каньне, нецярплівае надзеі. Відаць,
што буржуазная Польшча вельмі
ня періцца як найхутчэй пачаць
«нармальныя» адносіны з Літвой, як
найхутчэй прыступіць да яе «нар-
мальнага» вахоў, дазволенага і па-
хваленага вядомымі імперыялістамі.

І польскі буржуазны друк, і польс-
кія палітыкі зусім ня крыюцца з
тым, што «вырашэньне» літоўскага
пытання, захоп Літвы важны для
Польшчы не самі па сабе, але як
этап на шляху да такога перабуда-
вання паўночна-ўсходняе часткі Эў-
ропы, якое найбольш адпавядае аб-
імянічаны польскіх імперыялістаў
да ўладання над Латвіяй, Літвой і
Беларуссю.

РЭЙНСКІЯ ВОДНІКІ БАСТУЮЦЬ

У Намеччыне бастуючыя рэйнскія
воднікі паставілі аднагодна адхі-
ліць пастанову трафейскага суду. За-
бастоўка на спыняецца. Да забастоў-
кі далучыліся каманды 9-ці парахо-
даў, абслугоўваючых суднаходства
па канаве Рэйн-Вэрне, у звязку з
чым спыняецца перавозка вугалю з
каменавугольных копал у рэйнскія
парты. З прычыны спынення суда-
ходства па канаве, бліжэйшымі дня-
мі спыніцца французскае і бельгі-
скае суднаходства па Рэйне.

Японскія інтэрвэнты ў Кітаі

Японцы заблі ў Цзінані 3.625 і паранілі 1.455 кітайцаў

ШАНХАЙ. 14. Дэлегацыя кітай-
скіх грамадзкіх арганізацый, пасля
паездкі ў правінцыю Шаньдунь, па-
ведамляе, што ад часу першай японс-
кай сутычкі ў Цзінані японскім
войскам забіта ў Цзінані 3.625 і
паранена 1.455 кітайцаў. Учыні
японскага войска ў Цзінані пры-
неслі кітайскім грамадзянам страт
на суму выш 25 мільёнаў дала-
раў.

Дзе Чан Кай-шы?

ШАНХАЙ. 14. Газэты паведамля-
юць, што Чан Кай-шы выслаў з Нан-
кіну на вайсковым судне ў невядомы
кірунку. Мяркуюць, што Чан Кай-шы
высаў на бацькаўшчыну ў правінцыю
Чжэцзян.

Па Савецкім Саюзе

Пабудова фабрыкі гадзін-нікаў

МАСКВА. 14. Калегія Галоўмета-
лу прызнала неабходным пабудавань
у раёне Масквы новую фабрыку го-
дзіннікаў. Першапачатковы размер
вытворчасці фабрыкі разлічаны на
выпуск у паўтара гады мільёну штук
гадзінкаў, 400 тыс. шт. будзільнікаў,
45 тыс. электрычных гадзіннікаў,
25 тыс. рэгулятараў і 40 тыс. шт.
іншых вылядаў гадзіннікаў. Акрамя
таго, на фабрыцы павінна быць нала-
джана вытворчасць кітапсовых га-
дзіннікаў (уяўна ў СССР) з за-
давай вытворчасці на першы час да
1 млн. штук. Арганізацыя вытор-
часці гадзіннікаў даручана трэсту
«Аксладнай механікі».

ЛЕНІНГРАД. 12. На нарадзе пры
вобласным гандлёвым аддзеле рашана
ў сувязі з ростам нафтаэкспарту па-
будавань у Ленінградскім парту наф-
тавую гавань. Нафтаход дазволена
ў першую чаргу пабудавань на паў-
ночнай дамбе нафтавую базу з 3 наф-
тажогоў, ёмкасцю ў 1.800 тон ко-
жы. З прычыны таго, што пры экспа-
рце нафтапрадуктаў прыродзіцца най-
мачь чужаземныя судны, узыцця пы-
таньне аб арганізацыі будаўніцтва
на ленінградскі суднабудаўнічы за-
вадаў спецыяльных нафтанавушчы
суднаў.

Шкодаўская арганізацыя ў Харкаве

СПРАВА ШАХЦІНСКІХ КОНТР-РЭВАЛЮЦЫЯНЭРАЎ

14-га чэрвеня, на працесе шахцінскіх шкодаўцаў пасля допыту сьведка Абрамава і Крывенна на справе інжынера Чорнаківіча, суд на прапанову т. Крывенна пераходзіць да разбору дзейнасці цэнтральнай шкодаўскай арганізацыі ў Харкаве.

Данатства падушны Братаноўскі. Ён абвінавачваецца ў тым, што адрарыў са стэны аб'яднаньня былых капальніцкіх весткі аб колькасці рабочых, іх востростх, пляны рудняў у указаньнем амерыканіі і дарог.

Братаноўскі лічыў, што такую шкодаўскаю работай можна будзе прымусяць дзяржаву здаць руду ў канцысі, падрыхтаваць сямёньню адабчы вугалі на выдалак ваіны і інтэрвэнцыі і ўзбудзіць у рабочых неадаваленне ўладаю. Ён таксама абвінавачваецца і ў

Падсудны РАБІНОВІЧ

Працэс шахцінцаў

атрымліваць грошы ад замежных прамыслоўцаў, як Рэмо і інш.

Братаноўскі прызнаецца ва ўсіх прад'явленых яму абвінавачваньнях.

З допыту падушнага Братаноўскага высвятляецца, што сувязь паміж харкаўскім і маскоўскім цэнтрамі выконвалі Рабіновіч, Скорутэ і Іманітаў.

Братаноўскі таксама падвядзе, што шкодаўская арганізацыя мела сувязь з парызкім аб'яднаньнем, польскім аб'яднаньнем, з нямецкімі фірмамі, якія выконвалі заказы саветскай каменавугельнай прамысловасці.

Харкаўскі цэнтр паслаў весткі аб стане вугальнай прамысловасці, чыгунак, грунтовых дарог, аб ліку рабочых, іх востростх за-границу — у Францыю і Польшчу.

Партыйнае будаўніцтва

Вучацца кадры вылучэнак

Сёньня пры Цэнтральным Выканавчым Камітэце Беларусі адкрываюцца 3-х месячныя курсы для грамадзкіх працаўніц на 60 чал. Курсы маюць мэтай падрыхтаваць кадр работніц, сялянскіх і батрачак для кіраўнічай работы ў органах саветаў у якасьці старшын сельсаведаў, РВК, членаў прэзыдыумаў РВК, гарсаветаў і акрыўканкомаў.

На курсах работніцы, сялянкі і батрачкі, найбольш праявілі сябе на практычнай рабоце ў саветах, атрымаюць тыя веды, якія неабходны ў практычнай саветскай рабоце, і падрыхтоўцца да актыўнага ўдзелу ў падрыхтоўчых перавыбарках саветаў.

Курсы грамадзкіх працаўніц — работніц і сялянскіх арганізоўцаў у нас у першы раз. Работа іх мае вялікае значэньне ў справе практычнага ажыцьцяўленьня дырэктыву ЦК КП(б)Б па вылучэньні работніц і сялянскіх кіраўнічых саветскаю работу.

На міні саветы ў нас за апошнія два гады маюцца некаторыя дасягненьні ў справе вылучэньня работніц і сялянскіх. Апошнія весткі гавораць аб тым, што ў нас на платнай кіраўнічай рабоце ў са-

ветах маюцца ўжо 99 работніц і сялянскіх, якія ў асноўным з работай сфаўлююцца і на практычнай рабоце замацаваліся. Але ўсё-ж процант удзелу работніц і сялянскіх і ў асаблівасці батрачак на кіраўнічай рабоце ў саветах надзвычайна малы, а між тым маюцца значныя жаночы актыўны, якія апраўдвае сябе на рабоце ў якасьці членаў саветаў, РВК, гарсаветаў і ў іншых саветскіх органах.

Гэты актыўны пры аднаведнай падрыхтоўцы можа быць пры наступных перавыбарках саветаў вылучаны на кіраўнічую работу. Асноўным тормазам, які шкодзіць вылучэньню жаночага актыўна, зьяўляецца недастатковасьць тэхнічнай і агульна-культурнай грамадзкіх. Курсы грамадзкіх працаўніц пры ЦК і павінны дапамагчы ім падрыхтавацца да наступнай кіраўнічай работы ў саветскіх органах.

Слухачом курсаў прадстаіць вялікая ўпартая работа па працягу 3-х месяцаў. Усе ўмовы для гэтай работы ёсьць. Слухачы курсаў забяспечаны ўсім неабходным для таго, каб іх работа праходзіла паспяхова.

З. Крэмэр.

Актыўнасьць рабочых пры перавыбарках вырасла

(Па прадпрыемствах г. Барысава)

Барысаўскі гарком КП(б)Б падагуліў працу па перавыбарках фаб-зав'яцкомаў. Гісьць што выявілася.

Метад абгаварэньня і галасаваньня кандыдатур у буйных прадпрыемствах непасрэдна па цэхах значна павысіў удзел рабочых у перавыбарках, і наогул садзейнічаў вялікаму ўзрослу актыўнасьці рабочых. Парушэньняў прафсаюнаў дэмакратыі зусім не вагдалася. У складзе фабзав'яцкомаў павялічыўся процант

камуністскіх (было 19 проц, цяпер—33). Склад фабзав'яцкомаў абнавіўся на 61 проц за лік новых высунутых рабочых. На самых буйных прадпрыемствах значна павялічыўся процант жанчыні у фаб-зав'яцкомах. На фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна» жанчына абрала старшынёй фабкому, а на гуде імя Дамбала — сакратаром заўкому. Былі, базумоўна, і памылкі. Бюро гаркому даручыла ячэйкам улічыць іх у новай кампаніі па перавыбарках.

Я. Сіроці.

Што выявілася на партыйнай канфэрэнцыі

(Талачын, Аршанскае акругі)

На раённай партыйнай канфэрэнцыі выявіўся з выступленьняў пасобных таварышоў рад фактаў, якія сьведчаць аб бюракратызме і цяганіне ня толькі ў мясцовых установах, але рад абуральных пэрадаў у акруговых установах. Пачнем сьпірава з мясцовых спраў, адназначна на канфэрэнцыі. Першае—гэта вышэйзьяўна адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў.

На ст. Слаў — расказавае тав. адвеле марынуецца ўжо 7 месяцаў. А як ідзе афармленьне калектывных гаспадарак—проста «шпаркім» тэмпам. Пасылаюць пратакол аб арганізацыі калгасу ў акра, адтуль адказу не атрымаеш, а стату для калгасаў ва ўсёй акрузе ня знойдзеш. У выніку, дзякуючы такім адносінам да нанава арганізаваных калгасаў, лям у некаторых сельсаветах развальваюцца.

Уплыў ячэйкі значна ўзрос

(Барысаў, сельска-гаспадарчы тэхнікум)

Ячэйцы нашай прыходзіцца велькі працу «на тры франты».

З аднаго боку, яна працуе сярод студэнцтва тэхнікуму, з другога боку—вядзе працу і сярод рабочых тэхнікуму, якіх ёсьць немало. І акрамя ўсяго гэтага ячэйка абслугоўвае сваімі сіламі сельсавет. І трэба сказаць, што ў Барысаўскім сельсавете ячэйка праводзіла сталую працу з беднатаю.

Апрачымся на бядняцкі актыўны, ячэйка з пасьпехам праводзіла ўсе бягучыя кампаніі і ўзмацніла працу камітэту ўрадава-дапамогі.

У вёсцы Селішча ячэйка дапамагала групе сялян-беднякоў арганізавацца ў калектыву. Наогул удзельная вага ячэйкі ў вёсцы ўзрасла.

У працы сярод рабочых тэхнікуму ёсьць дадатнае. Самае харак-

тэрнае тут тое, што ячэйка змагла прабудзіць ініцыятыву ў нашых рабочых. Рабочымі, напрыклад, арганізаваны свой драматычны гурток, які ўжо некалькі раз выступіў на сцэне тэхнікуму. Некалькі рабочых падалі заявы аб уступленьні ў партыю.

Гаварылі ў спрэчках і аб недахопах. Зусім дрэнна працавала ў апошні час камсамольская ячэйка тэхнікуму.

Зусім не звярчалася ўвагі на пытаньні акадэмічнай паспяховасьці. У прыватнасьці, студэнты-партыйцы з-за перагрузкі грамадзкай працай не маглі прадукцыйна займацца вучобай. Новае бюро з ростам ячэйкі значна пашырана: 5 членаў і 2 кандыдаты, увалі некалькі новых партыйцаў.

М. Г.

Пытаньні „наогул“ члены „па заня- тасьці“

(Загвазьдзінская ячэйка КП(б)Б, Дубровенскі раён)

Працу нашай ячэйкі наогул велькі назваць здавальняючай па шмат якіх прычынах. У ячэйцы тры члены зьяўляюцца прымацаванымі з раённага цэнтру і, як вядома, па прычыне «занятасьці» рэдка калі зьяўляюцца на агульныя сходы ячэйкі і ў сваю чаргу ячэйка нічога не зрабіла, каб прываць да парадку «занятых» членаў.

Ёсьць выпадкі, калі члены не зьяўляюцца на сходы па 4 месяцы, а ячэйка маўчыць. Дрэнна пастаўлена праца камсамольскіх ячэйкаў, было імі выстарчальнага кіраўніцтва. Справаздачы сакратароў ячэйкаў ЛКСМБ на партсходах заслухоўваліся «наогул» аб працы, ад гэтага «наогул» не заўважаліся асобныя моманты працы. Да такіх асобных момантаў працы трэба аднесці зусім дрэнна пастаўленую

працу сярод півнэр-атрадаў, адсутнасьць палітвыхаваўчай працы, у выніку чаго ёсьць выпадкі п'янства, выступленьня супроць пастаючай партыі.

Ёсьць моманты аднаўленьня камуністскіх найсьці ў камуну, калі іх пасылала ячэйка, што робіць неадароны ўплыў на сялян (кадуць аб камуне, а самі я ідуць). Зусім адсутнічае выписка газет камуністымі. Недахопам трэба лічыць тое, што сакратар ячэйкі велькі загружаны: ён-жа і старшыня сельсавету, і кіраўнік групы беднаты. Аднак, ячэйка добра правала працу сярод беднаты, у выніку якое падрыхтавана пытаньне аб арганізацыі калектыву. Ячэйка сваячасова падрыхтавала плян правядзеньня пасеўнай кампаніі, праведзена дапамога бясонным гаспадаркам.

В. Шырматноў.

Дзе праца, там і аўтарытэт

(Вітэнштэйнская ячэйка КП(б)Б МББ чыгуны)

Амаль да апошніх месяцаў 1927 г. насельніцтва наўкольных вёсак нічога ня ведала аб Вітэнштэйнскай ячэйцы КП(б)Б і яе працы.

Зара ячэйка галоўную ўвагу зьвярнула на працу сярод наўкольнага насельніцтва, галоўным чынам сярод сямейства Забалонскага сельсавету.

Арганізаваны ячэйкай даўне групы беднаты пры Забалонскім сельсавете і КСВ, у якіх у часе правядзеньня кампаніі наперад абмяроўваліся намеры і ініцыятывы. Гэтыя групы

начнікаў тэхнічны гурток па ўзьяўленьні кваліфікацыі рабочых і служачых, які рэгулярна працаваў усю зіму.

Ячэйка вырасла на 5 чалавек, выключна за кошт рабочых ад партыятаў.

Адным з адмоўных бакоў у ячэйцы зьяўлялася тое, што не правяралася вынананьне вынесеных пастаючай партыйнай нагуража. На адным з тых-жа кляўсаў зьвесь цяжар працы, а другая частка адчувала сябе вольнай ад працы.

Пасеўная кампанія на Украіне

ХАРКАЎ, 13. Намеснікам наркамзему УСРС т. Фядотаў паведаміў, што чуткі аб марнуемым значным ошарачэньні пасеўнай плошчы, якія распаўсюджваліся варожымі нам эдэмантамі, ні ў якой меры не апраўдалася.

На гледаўчы на значную ў некаторых мясцох гібель азімых, ошарачэньня толькі засядала ўвесь нармальны і правы клім, але амаль поўнасьцю перасяла ўсю плошчу загінуўшых азімых пасеваў.

У выніку, агульны разьмер пасеўнай плошчы на Украіне ў гэтым годзе амаль не зьмяніўся ў параўнаньні з 1927 г.

Бедната, дзякуючы эвалізарнай і сваячасовай дапамозе з боку Ураду, які толькі на страціла ошарачэньня на пасеўным фронце, яе на некалькіх раёнах нават узмоцніла іх.

Выненаны таксама дырэктывы партыі і Ураду аб максымальным ошарачэньні пашырэнню працэсу аграмадзянства. Некалькіх налгозаў павялічыла амаль на 5000 аб'яднаньняў ці на 41 проц. супроць мінулага г.

Рыхтуецца да чарговага прызыву

Набліжаецца час чарговага прызыву. А таму належыць зараз-жа па магчымасьці шыраў разгарнуць неабходны падрыхтоўчыя работы.

Асноўнымі з гэтых работ, што забяспечваюць поспех прызыву, для сучаснага моманту зьяўляюцца—праверка прыпіскі да прызыўных вучасткаў, выўленьне ільготніцаў па сямейна-маемасным становішчы і раслімацальная кампанія па прызыве.

Праверка прыпіскі да прызыўных вучасткаў дазваляе ўдакладніць лік надлагаючых яўцаў да прызыву і, значыць, дае магчымасьць больш рэальна будаваць усё рэзыліні па прызыве і самы плян прызыву.

КААПЭРАЦЫЯ І ХЛЕБАЗАГАТОЎКІ

Красавіковы пленум ЦК і ЦКК УСРП(б), на якім абмяроўвалася пытаньне аб хлебазагатоўках, высунуў перад кааперацыйнай рад вялікіх і складаных задач.

Пленум Цэнтральнага Камітэту выкрну рад вельмі грубых памылак у загатоўчай кампаніі. У сувязі з гэтым, пленум запрапановаў правесці карэнную рэарганізацыю загатоўчага апарату, аб'яднаць усю існуючыя дзяржаўныя загатоўчыя арганізацыі. У ліку асноўных самастойных загатоўшчыкаў пакінуты спажывецкая і сельска-гаспадарчая кааперацыя.

Хлебазагатоўкі выявілі рад буйнейшых памылак у рабоце кааперацыі. Невыстарчальна падрыхтаванасьць кааперацыйнага апарату да хлебазагатоўчай кампаніі, сьлячкі паасобных арганізацый, няўмённе хутка ўлічваць абставіны, арганізоўваць грамадзкія для ўзмацненьня хлебазагатоўкаў, даваць адпаведны і сваячасовы адпор кулац-

кім элемэнтам вёскі і праводзіць выразную ільясавую лінію,—вось гэта асноўныя недахопы.

Кааперацыя, маючы шырока разталінаваны апарат, павінна стаць сапраўдным арганізатарам бядняцка-серадначых пластоў вёскі, проціпаставіўшы кулацтву моцную прэлетарскую ільясавую лінію.

Кааперацыя павінна аддаць усю сілу на тое, каб выканашь задачы пагалюўнага каапераваньня сямейства, узмацненьня якасьці работы па таварным абслугоўваньні працоўнага сямейства. Узмацненьне і паглыбленьне ўсёй кааперацыйнай работы, арганізацыя бядняцка-серадначых пластоў—зьяўляецца з неабходнасьцю пашырэння кааперацыйнай грамадзкіяці,—арганізацыйнай дапамогі насельніцтва кааператывам у іх штодзённай рабоце, з агітацыйнай кааперацыя, з узмацненьнем работы крамных, рэвізійных і культурна-асветных камісій, узмацненьнем кантролю пайшчыкаў за работай сваіх кааператываў і шырокай справядлівасьцю выбарчых органаў перад сваімі членамі.

Усе гэтыя задачы змогуць быць праведзены толькі пры адпаведнай падрыхтаванасьці кааперацыйнага апарату. Выразнасьць у рабоце, дысцыплінаванасьць, хуткасьць дзеяньня і арганізаванасьць павінны стаць неадлучнымі якасьцямі кааперацыйнага апарату.

Кааперацыйныя арганізацыі павінны аддаць усю сілу для таго, каб сваячасова забяспечыць хлебазагатоўчы апарат кадрам зусім надзейных працаўнікоў. Гэта забяспечыць правільнае выкананьне дырэктывы, якую даў красавіковы пленум Цэнтральнага Камітэту УСРП(б).

Маючы вялізны апарат, распьлены па дзесятках тысяч вёсак, які зьяўляюцца непасрэдна з сямействам і заклікан правесці стопроцэнтнае каапераваньне ўсяго насельніцтва, кааперацыя павінна зварацца асабліва ўвагу на ступень падрыхтаванасьці гэтага апарату.

Між тым і да гэтага часу ва многіх нашых арганізацыях сьлячкі зусім чужыя нам людзі, якія тас-

дазволена вызначаць ільготы ня толькі па заявах саміх прызыўнікоў, але і на падставе да ных аб сямейна-маемасным становішчы, якія маюцца ў прызыўных спісах, і ўдакладненых праверкай.

Але трэба памятаць, што гэты спосаб патрабуе пры правядзеньні правэркі прыпіскі да прызыўных вучасткаў удакладненьня даных аб сямейна-маемасным становішчы, што маюцца ў прызыўных картках. Побач з гэтым неабходна ўжыць і іншыя меры па выўленьні ільготнікаў—шляхам сваячасовага паведамленьня прызыўнікоў асобнымі абвесткамі, шляхам кампаній у мясцовым друку і іншымі сродкамі. Поўнае выўленьне ільготнікаў магчыма толькі пры ўмовах наўнасьці ў ваяканатах усіх неабход-

тай прэзерві, перавісілі першачарговія даныя прыпіскі да прызыўных аўтаграфіў.

Гэта азначыць пацятнуць да сабою недакладнасць і пралікі ў размераванні парадаў прызываемых, не даволіла б правільна разлічыць час працы прызыўных камісій, выклікала б загрузку іх і прызва-б да дэлага раду ненармальна і непатрэбных зьяў.

Такое значэнне правэркі.

Пры ўкладаньні даных прыпіскі неабходна побач асьвятляць таксама існуючыя даныя аб партыйнасці, пісьменнасці і кваліфікацыі прызыўных.

Другім ня менш важным момантам зьяўляецца поўнае і сьвачасовае вывучэнне ільготнікаў па сямейна-маёмасным становішчы. Затрыманьні ў гэтай галіне адвольна шкодна адбіваюцца і на інтарэсах арміі, і на інтарэсах самога насельніцтва і парушаюць нармальны ход работы прызыўных камісій.

На прызыве ў 1927 годзе было

тыя выпадкі, калі ўсе прызыўныя кадры складу калі ўзмацненых працаўнікоў. Гэтым вырашаецца ў канчатковым выніку пасьпяховаць усіх нашых пачынаньняў.

П. Г.

Расхумачальную кампанію па прызыве треба непарывна зьявляць з падрыхтоўчымі работамі, якія зараз выконваюцца. Прызыўнікі павінны сьвачасова даведацца аб сваіх абавязках, зьяўляюцца з праверкай прыпіскі, і аб парадку атрымання ільгот па сямейна-маёмасным становішчы. Наогул-жа пасьпяховае правядзеньне прызыву не магчыма без выстаральнага і неабходнага падтрыманьня з боку грамадзкіх, дзяржаўных, партыйных і камсамольскіх арганізацый.

Аб гэтай асноўнай умове нельга забываць. Неабходна дамагацца гэтага падтрыманьня ў магчыма шырэйшых размерах.

Партыйныя, камсамольскія і прафэсійнальныя арганізацыі павінны зараз-жа разгарнуць растульчальную работу сярод насельніцтва аб надыходзячым прызыве.

М. Шмідт

Забяспечыць здравую зьмену Чырвонай арміі

Нарк амвансмор сумесна з нэркомом аховы здароўя запрапанавалі усім падуладным органам правесці ў бліжэйшы час падлік хворых дапрызыўнікаў на трахому, малярную і іншыя хваробы, якія паддаюцца лячэнню.

У парядку да прызыву дапрызыўнікаў у армію органам аховы здароўя запрапанавана арганізаваць лячэнне хворых дапрызыўнікаў такім шляхам, каб пры гэтым як мага шырэй была выкарыстана мясцовае мэдыка-санітарнае арганізацыя. Лячэнне дапрызыўнікаў будзе адбывацца на месцы іх жытцтва.

ДА ЗЬЕЗДУ ФРАНЦУСКАЙ КАМПАРТЫ

18-20 чэрвеня адбудзецца зьезд французскай кампарты. У сувязі з гэтым ЦК партыі апублікаваў тэзісы па палітычным дакладзе, прапануючы пісьмовым арганізацыям адкрыць дыскусію па асноўных унутрыпартыйных і палітычных пытаннях.

Тэзісы ў першую чаргу даюць характарыстыку пасьляваеннай эканомікі Францыі ў сувязі з далучэннем Эльзас-Лётарынскага прамысловага раёну. Земляробства, дрэвіна і сярэдняя прамысловасць, якая займала да вайны першае месца ў эканоміцы краіны, зараз адсутныя на заднім пляні буйной прамысловасці і фінансавым капіталам. Сярэднія прадпрыемствы апрацоўваючай прамысловасці ўступілі месца гігантам, якія вырабляюць, галоўным чынам, прылады вытворчасці. Замест дрэвіны раіце і няравнамерныя форм старога банкаўскага тыпу пануюць буйныя фінансавыя і манопалістычныя арганізацыі. Зараз французская прамысловасць знаходзіцца на вяршыні высокага тэхнічнага ўзроўня, чым да вайны.

Шпэркі гэты індустрыялізацыі і канцэнтрацыі капіталу прывяў да паглыблення клясавога расшчэплення ва Францыі: з аднаго боку, узмацавалася буйная буржуазія, якая арганізоўваецца ў трысты і картэлі, а другая — узмацніўся пралетарыят, які выраб колькасця і развіўся палітычна. Паміж гэтымі дзьвюма клясамі знаходзіцца дрэбная буржуазія, якая вагаецца, якая зьяўляецца ў выніку інфляцыі і паступова траціць свой уплыў на палітычнае жыццё краіны.

Адначасова з клясавым расшчэпленнем, адбываецца і расшчэпленне ўнутры палітычных партыяў, сацыялістычнае база якіх зьяўляецца пад уплывам працэсу індустрыялізацыі і канцэнтрацыі капіталу. У прыватнасці, гэты працэс захваціў сацыялістычную партыю, якая ня глядзячы на прысутнасць рабочых у яе радок, аб'ектыўна зьяўляецца партыяй дрэбнай буржуазіі. Паміж сацыялістычнай партыяй і кампартыяй усё больш заважваецца барацьба за

што Пуанкаре хоча падаць свайму ўраду характар, які-б адзначаў ад старога нацыянальнага блёку, на ўхіляючыся ні занадта ўлева, ні занадта ўправа. Пуанкаре аб'явае сякія-такія сацыяльныя рэформы, каб заручыцца супрацоўніцтвам рэфармісцкай Генеральнай Федэрацыі Працы. Мэта гэтай «сацыяльнай» палітыкі — выкарыстанне Генеральнага Федэрацыі Працы для правядзеньня далейшай рацыяналізацыі прамысловасці за кошт пралетарыяту, для кансалідацыі дэмакратычнага рэжыму і для надкоўвальнага рэфармісцкага настрою часткі рабочых на іншыя рэвалюцыйныя рабочыя плясты. Так званыя сацыяльныя рэформы ўраду будуць апалячаны самімі-ж рабочымі ў форме новых падаткаў, павялічэння інтэнсіўнасці працы і г. д.

З другога боку, гэта палітыка Пуанкаре і яго «сэнтрысцкая» гульня палкам аднаўляюць жаданую левых і дэтрысцкіх партыяў, якія дагэтуль прапаведуюць ідэю «рэспубліканскай канцэнтрацыі», лепш замаскаваў свой ўдзел у нацыянальным адзінстве. Так-жа сама сацыялістыя, абавязваючыся падтрымліваць «найменш рэакцыйны ўрад», пакінуўшы Буісона старшынёй палаты і Поля Банкура — прадстаўніком Пуанкаре ў Жэнэве, фактычна супрацоўнічаюць з нацыянальным адзінствам.

Пры такіх умовах задача кампарты зводзіцца ў першую чаргу да працягу палітычнай лініі якая знайшла адлюстраванне ў яе выбарчай тактыцы. Потым усё больш адкрыта з'яўдаецца сацыялістычным правадзёраў патрабуе ад кампарты, каб яна яшчэ з большай энэргіяй дамагалася ў нізавых арганізацыях адзінага фронту з сацыялістычнымі рабочымі. Усе сілы партыі павінны быць сканцэнтраваны на арганізацыйнай рабоце і на павялічэнні ліку членаў. Тактыка «клясы супроць клясы» павінна праводзіцца ва ўсёй рабоце партыі, а таксама ў прафсаюзах. Неабходна таксама ўзмацніць агітацыю сярод сялянства.

Адначасова з клясавым расшчэпленнем, адбываецца і расшчэпленне ўнутры палітычных партыяў, сацыялістычнае база якіх зьяўляецца пад уплывам працэсу індустрыялізацыі і канцэнтрацыі капіталу. У прыватнасці, гэты працэс захваціў сацыялістычную партыю, якая ня глядзячы на прысутнасць рабочых у яе радок, аб'ектыўна зьяўляецца партыяй дрэбнай буржуазіі. Паміж сацыялістычнай партыяй і кампартыяй усё больш заважваецца барацьба за

што Пуанкаре хоча падаць свайму ўраду характар, які-б адзначаў ад старога нацыянальнага блёку, на ўхіляючыся ні занадта ўлева, ні занадта ўправа. Пуанкаре аб'явае сякія-такія сацыяльныя рэформы, каб заручыцца супрацоўніцтвам рэфармісцкай Генеральнай Федэрацыі Працы. Мэта гэтай «сацыяльнай» палітыкі — выкарыстанне Генеральнага Федэрацыі Працы для правядзеньня далейшай рацыяналізацыі прамысловасці за кошт пралетарыяту, для кансалідацыі дэмакратычнага рэжыму і для надкоўвальнага рэфармісцкага настрою часткі рабочых на іншыя рэвалюцыйныя рабочыя плясты. Так званыя сацыяльныя рэформы ўраду будуць апалячаны самімі-ж рабочымі ў форме новых падаткаў, павялічэння інтэнсіўнасці працы і г. д.

З другога боку, гэта палітыка Пуанкаре і яго «сэнтрысцкая» гульня палкам аднаўляюць жаданую левых і дэтрысцкіх партыяў, якія дагэтуль прапаведуюць ідэю «рэспубліканскай канцэнтрацыі», лепш замаскаваў свой ўдзел у нацыянальным адзінстве. Так-жа сама сацыялістыя, абавязваючыся падтрымліваць «найменш рэакцыйны ўрад», пакінуўшы Буісона старшынёй палаты і Поля Банкура — прадстаўніком Пуанкаре ў Жэнэве, фактычна супрацоўнічаюць з нацыянальным адзінствам.

Пры такіх умовах задача кампарты зводзіцца ў першую чаргу да працягу палітычнай лініі якая знайшла адлюстраванне ў яе выбарчай тактыцы. Потым усё больш адкрыта з'яўдаецца сацыялістычным правадзёраў патрабуе ад кампарты, каб яна яшчэ з большай энэргіяй дамагалася ў нізавых арганізацыях адзінага фронту з сацыялістычнымі рабочымі. Усе сілы партыі павінны быць сканцэнтраваны на арганізацыйнай рабоце і на павялічэнні ліку членаў. Тактыка «клясы супроць клясы» павінна праводзіцца ва ўсёй рабоце партыі, а таксама ў прафсаюзах. Неабходна таксама ўзмацніць агітацыю сярод сялянства.

У апошні год адначасова ростам удзелу большасці савецкіх парт'ячэек ва ўсіх відах рацыяналізацыі і палітычнага апарату. Так, мы маем некаторыя дасягненні па ачыіх фінансавых, райсаюзу, аддзелу працы, часткова ЦРК, аграрнаму і інш. Гэтыя ачыікі больш або менш шырока прыступілі да работы, сістэматычна правяраюць работу эканомкамісіі, дапамагаюць ёй, часткова прапароўваюць наасобна на ачыіх пытаннях барацьбы з бюракратызмам і палітычнага абслугоўвання насельніцтва і г. д. У частцы гэтых ачыіек большасць пастаноў эканомкамісіі і парад праведзена ў жыццё. Але затое ў цэлым радзе іншых ачыіек, як банкаўскія ўстановы, земадзел, Белгайгандаль, камундзел і інш., гэта работа пастаўлена яшчэ вельмі дрэна.

Ёсць некаторыя дасягненні па лініі ўцягнення ў работу эканомкамісіі супрацоўнікаў, наглядом рост іх зацікаўнасці да гэтай работы, мае месца рост удзелу камуністыч, і як самі ачыікі, так і эканомкамісіі і эканомнарады перайшлі ад вынясення агульных пастаноў да канкрэтнай прапрацоўкі пытанняў і вынясення на іх практычных пастаноў. Такія ў асноўным дасягненні на гэтай лініі, але наша мэта — заважваць увагу парт'ячэек на недахопах, якія патрабуюць неадкладнага выпраўлення. Якія-ж гэтыя недахопы?

У асноўным яны зводзяцца да наступнага. У частцы ачыіек нашага раёну работа эканомкамісіі і эканомнарад усім яшчэ не разгорнута, існуючыя эканомкамісіі замыкаюцца самі ў сябе і ня ўцягваюць беспартыйныя актыўныя ў сваю работу. Так, у банкаўскіх апаратах наглядзецца наступнае: эканомкамісіі складаюцца з скаржара парт'ячэікі, галоўнага бухгалтара і старшага бухгалтара. Масавая эканомпраца ў гэтых установах не праводзіцца. Аб становішчы ў земадзеле таварышы, якія праводзілі аб'яўдэбанне, пішуць: «Ачыіка займаецца пытаннямі ра-

Так, напрыклад, на праекце дах Мураўніцкай школы треба было пабудоваць у 96 саж., а грэнай страчана таксама яшчэ на тое, што ў большы прыяжджачым сляням, калі яны спозыяцца на некалькі хвілін, адмаўлялі ў прыёме. У міліцыі арыштантаў на некалькі дзён галадавалі.

Гэтыя і яшчэ рад недахопаў, якія паказваліся ў спрэчках, патрабуюць хуткага зьнішчэння.

Рабор Х. З.

Выключэнне з партыі

ПАСТАНОВАЙ ПРЭЗЫДЫУМУ АКК 2-VI—1928 г. член КП(б)Б, з лістапада 1927 г. п. б. № 1102585, Залінейнай арганізацыі, служачы, Бароўскай Канотанты Мартынавіч (Нам. Нач. Ааа. асьветы Зах.) за тое, што ўстаў адз. асьветы мінулае і сваю прымажынасць да зэраўскай партыі, выключэн з радоў КП(б)Б, як чужы партыйны элемент.

САВЕЦКІЯ ПАРТ'ЯЧЭЙКІ І РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ АПАРАТУ

(З практычнага горада раёну Гомелю)

У апошні год адначасова ростам удзелу большасці савецкіх парт'ячэек ва ўсіх відах рацыяналізацыі і палітычнага апарату. Так, мы маем некаторыя дасягненні па ачыіх фінансавых, райсаюзу, аддзелу працы, часткова ЦРК, аграрнаму і інш. Гэтыя ачыікі больш або менш шырока прыступілі да работы, сістэматычна правяраюць работу эканомкамісіі, дапамагаюць ёй, часткова прапароўваюць наасобна на ачыіх пытаннях барацьбы з бюракратызмам і палітычнага абслугоўвання насельніцтва і г. д. У частцы гэтых ачыіек большасць пастаноў эканомкамісіі і парад праведзена ў жыццё. Але затое ў цэлым радзе іншых ачыіек, як банкаўскія ўстановы, земадзел, Белгайгандаль, камундзел і інш., гэта работа пастаўлена яшчэ вельмі дрэна.

Ёсць некаторыя дасягненні па лініі ўцягнення ў работу эканомкамісіі супрацоўнікаў, наглядом рост іх зацікаўнасці да гэтай работы, мае месца рост удзелу камуністыч, і як самі ачыікі, так і эканомкамісіі і эканомнарады перайшлі ад вынясення агульных пастаноў да канкрэтнай прапрацоўкі пытанняў і вынясення на іх практычных пастаноў. Такія ў асноўным дасягненні на гэтай лініі, але наша мэта — заважваць увагу парт'ячэек на недахопах, якія патрабуюць неадкладнага выпраўлення. Якія-ж гэтыя недахопы?

У асноўным яны зводзяцца да наступнага. У частцы ачыіек нашага раёну работа эканомкамісіі і эканомнарад усім яшчэ не разгорнута, існуючыя эканомкамісіі замыкаюцца самі ў сябе і ня ўцягваюць беспартыйныя актыўныя ў сваю работу. Так, у банкаўскіх апаратах наглядзецца наступнае: эканомкамісіі складаюцца з скаржара парт'ячэікі, галоўнага бухгалтара і старшага бухгалтара. Масавая эканомпраца ў гэтых установах не праводзіцца. Аб становішчы ў земадзеле таварышы, якія праводзілі аб'яўдэбанне, пішуць: «Ачыіка займаецца пытаннямі ра-

Пытаньне па барацьбе з п'янніц, аднак усё-ж у партыю яго прылілі. Далі нарузку на выніцы гавэз. Здавалася-б, што тут нельга зрабіць растраты, але зваротлівы хлавец усё-ж нека прыставаўся. У тры менейя канторы ён не аддаў 224 р. 49 к. (пакуль што па пашпартных даных). На гэтыя грошы ён справіў вясельле. Зразумела, справа не абшлілася без гарэлікі. П'янства п'янае да сабою прагулы. У гэтых адносінах т. Курнэль зьяўляецца самым актыўным рабочым на заводзе. Не абшлілася і без сымуляцыі. З 1-га мая ён усім не зьяўляўся на завод. Ячэйка пастанавіла выключыць яго з партыі, а зьяўком перадаў справу следчаму і паставіў пытаньне аб выключэнні яго з членаў саюзу.

Папроўскі.

САВЕЦКІЯ ПАРТ'ЯЧЭЙКІ І РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ АПАРАТУ

(З практычнага горада раёну Гомелю)

У апошні год адначасова ростам удзелу большасці савецкіх парт'ячэек ва ўсіх відах рацыяналізацыі і палітычнага апарату. Так, мы маем некаторыя дасягненні па ачыіх фінансавых, райсаюзу, аддзелу працы, часткова ЦРК, аграрнаму і інш. Гэтыя ачыікі больш або менш шырока прыступілі да работы, сістэматычна правяраюць работу эканомкамісіі, дапамагаюць ёй, часткова прапароўваюць наасобна на ачыіх пытаннях барацьбы з бюракратызмам і палітычнага абслугоўвання насельніцтва і г. д. У частцы гэтых ачыіек большасць пастаноў эканомкамісіі і парад праведзена ў жыццё. Але затое ў цэлым радзе іншых ачыіек, як банкаўскія ўстановы, земадзел, Белгайгандаль, камундзел і інш., гэта работа пастаўлена яшчэ вельмі дрэна.

Ёсць некаторыя дасягненні па лініі ўцягнення ў работу эканомкамісіі супрацоўнікаў, наглядом рост іх зацікаўнасці да гэтай работы, мае месца рост удзелу камуністыч, і як самі ачыікі, так і эканомкамісіі і эканомнарады перайшлі ад вынясення агульных пастаноў да канкрэтнай прапрацоўкі пытанняў і вынясення на іх практычных пастаноў. Такія ў асноўным дасягненні на гэтай лініі, але наша мэта — заважваць увагу парт'ячэек на недахопах, якія патрабуюць неадкладнага выпраўлення. Якія-ж гэтыя недахопы?

У асноўным яны зводзяцца да наступнага. У частцы ачыіек нашага раёну работа эканомкамісіі і эканомнарад усім яшчэ не разгорнута, існуючыя эканомкамісіі замыкаюцца самі ў сябе і ня ўцягваюць беспартыйныя актыўныя ў сваю работу. Так, у банкаўскіх апаратах наглядзецца наступнае: эканомкамісіі складаюцца з скаржара парт'ячэікі, галоўнага бухгалтара і старшага бухгалтара. Масавая эканомпраца ў гэтых установах не праводзіцца. Аб становішчы ў земадзеле таварышы, якія праводзілі аб'яўдэбанне, пішуць: «Ачыіка займаецца пытаннямі ра-

Пытаньне па барацьбе з п'янніц, аднак усё-ж у партыю яго прылілі. Далі нарузку на выніцы гавэз. Здавалася-б, што тут нельга зрабіць растраты, але зваротлівы хлавец усё-ж нека прыставаўся. У тры менейя канторы ён не аддаў 224 р. 49 к. (пакуль што па пашпартных даных). На гэтыя грошы ён справіў вясельле. Зразумела, справа не абшлілася без гарэлікі. П'янства п'янае да сабою прагулы. У гэтых адносінах т. Курнэль зьяўляецца самым актыўным рабочым на заводзе. Не абшлілася і без сымуляцыі. З 1-га мая ён усім не зьяўляўся на завод. Ячэйка пастанавіла выключыць яго з партыі, а зьяўком перадаў справу следчаму і паставіў пытаньне аб выключэнні яго з членаў саюзу.

Папроўскі.

САВЕЦКІЯ ПАРТ'ЯЧЭЙКІ І РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ АПАРАТУ

(З практычнага горада раёну Гомелю)

У апошні год адначасова ростам удзелу большасці савецкіх парт'ячэек ва ўсіх відах рацыяналізацыі і палітычнага апарату. Так, мы маем некаторыя дасягненні па ачыіх фінансавых, райсаюзу, аддзелу працы, часткова ЦРК, аграрнаму і інш. Гэтыя ачыікі больш або менш шырока прыступілі да работы, сістэматычна правяраюць работу эканомкамісіі, дапамагаюць ёй, часткова прапароўваюць наасобна на ачыіх пытаннях барацьбы з бюракратызмам і палітычнага абслугоўвання насельніцтва і г. д. У частцы гэтых ачыіек большасць пастаноў эканомкамісіі і парад праведзена ў жыццё. Але затое ў цэлым радзе іншых ачыіек, як банкаўскія ўстановы, земадзел, Белгайгандаль, камундзел і інш., гэта работа пастаўлена яшчэ вельмі дрэна.

Ёсць некаторыя дасягненні па лініі ўцягнення ў работу эканомкамісіі супрацоўнікаў, наглядом рост іх зацікаўнасці да гэтай работы, мае месца рост удзелу камуністыч, і як самі ачыікі, так і эканомкамісіі і эканомнарады перайшлі ад вынясення агульных пастаноў да канкрэтнай прапрацоўкі пытанняў і вынясення на іх практычных пастаноў. Такія ў асноўным дасягненні на гэтай лініі, але наша мэта — заважваць увагу парт'ячэек на недахопах, якія патрабуюць неадкладнага выпраўлення. Якія-ж гэтыя недахопы?

У асноўным яны зводзяцца да наступнага. У частцы ачыіек нашага раёну работа эканомкамісіі і эканомнарад усім яшчэ не разгорнута, існуючыя эканомкамісіі замыкаюцца самі ў сябе і ня ўцягваюць беспартыйныя актыўныя ў сваю работу. Так, у банкаўскіх апаратах наглядзецца наступнае: эканомкамісіі складаюцца з скаржара парт'ячэікі, галоўнага бухгалтара і старшага бухгалтара. Масавая эканомпраца ў гэтых установах не праводзіцца. Аб становішчы ў земадзеле таварышы, якія праводзілі аб'яўдэбанне, пішуць: «Ачыіка займаецца пытаннямі ра-

ушыў на зьбяднеўшыя масы дрэбнай буржуазіі і сялянства. Задача кампарты заключалася ў тым, каб пераканаць гэтыя масы ў неабходнасці барацьбы пры дапамозе рэвалюцыйнага метадаў разам з пралетарыятам.

Далей тэзісы спыняюцца на вострай міжнароднай барацьбе за вяртальны рынкі збыту, што прымушае маладую французскую прамысловасць давождзі да максимуму рацыяналізацыю вытворчасці, наступленне супроць васьмігадзіннага рабочага дня і на заробточную плату.

Усе гэтыя фактары знайшлі сваё адлюстраванне ў выбарчай барацьбе і выніках выбараў. Гэтыя вынікі ясна гавораць аб узмацненні палітычнага ўплыву партыі буйной буржуазіі і аб распадзе і палітычным крушэнні партыі радыкалаў Гэтыя вынікі таксама сьведчаць аб напружэнні і пераходзе на бок буржуазнага «нацыянальнага адзінства» сацыялістыч, якія гравіць на ілюзіях аб магчымасці і неабходнасці «рэспубліканскай дысцыпліны», што закахваліся яшчэ ў некаторых рабочых пластох і адсталых пластох сялянства. Гэта эвалюцыя так званых «левых» партыяў адлюстроўвае глыбокую зьяўжынасць дрэбнай буржуазіі і адыход часткі яе да палітыкі буйнога капіталу, у прыватнасці, да яго фінансавай палітыкі.

Тэзісы дэтална спыняюцца таксама на новай тактыцы, якую ўжыла кампартыя на выбарах, тактыцы, якая дала магчымасць пралетарыяту парваць з дэмакратычнай традыцыяй, што прывявала яго да так званай левай дрэбнай буржуазіі. Выбарчы левуні «клясы супроць клясы» выявіў, што кампартыя — адзіная партыя, якая можа супроцьстаяць палітычнаму і эканамічнаму наступленню буржуазіі, адзіны праціўнік кіраўніц пралетарыяту. Перадвыбарчая тактыка кампарты даяла, што яна можа рэалізаваць на шыра дзсяткаў тысяч спачувачых ёй рабочых, якія могуць быць уцягнуты ў партыю.

Пераходзячы да характарыстыкі буйнога моманту, тэзісы зазначаюць, што Пуанкаре хоча падаць свайму ўраду характар, які-б адзначаў ад старога нацыянальнага блёку, на ўхіляючыся ні занадта ўлева, ні занадта ўправа. Пуанкаре аб'явае сякія-такія сацыяльныя рэформы, каб заручыцца супрацоўніцтвам рэфармісцкай Генеральнай Федэрацыі Працы. Мэта гэтай «сацыяльнай» палітыкі — выкарыстанне Генеральнага Федэрацыі Працы для правядзеньня далейшай рацыяналізацыі прамысловасці за кошт пралетарыяту, для кансалідацыі дэмакратычнага рэжыму і для надкоўвальнага рэфармісцкага настрою часткі рабочых на іншыя рэвалюцыйныя рабочыя плясты. Так званыя сацыяльныя рэформы ўраду будуць апалячаны самімі-ж рабочымі ў форме новых падаткаў, павялічэння інтэнсіўнасці працы і г. д.

У апошні год адначасова ростам удзелу большасці савецкіх парт'ячэек ва ўсіх відах рацыяналізацыі і палітычнага апарату. Так, мы маем некаторыя дасягненні па ачыіх фінансавых, райсаюзу, аддзелу працы, часткова ЦРК, аграрнаму і інш. Гэтыя ачыікі больш або менш шырока прыступілі да работы, сістэматычна правяраюць работу эканомкамісіі, дапамагаюць ёй, часткова прапароўваюць наасобна на ачыіх пытаннях барацьбы з бюракратызмам і палітычнага абслугоўвання насельніцтва і г. д. У частцы гэтых ачыіек большасць пастаноў эканомкамісіі і парад праведзена ў жыццё. Але затое ў цэлым радзе іншых ачыіек, як банкаўскія ўстановы, земадзел, Белгайгандаль, камундзел і інш., гэта работа пастаўлена яшчэ вельмі дрэна.

Тэзісы дэтална спыняюцца таксама на новай тактыцы, якую ўжыла кампартыя на выбарах, тактыцы, якая дала магчымасць пралетарыяту парваць з дэмакратычнай традыцыяй, што прывявала яго да так званай левай дрэбнай буржуазіі. Выбарчы левуні «клясы супроць клясы» выявіў, што кампартыя — адзіная партыя, якая можа супроцьстаяць палітычнаму і эканамічнаму наступленню буржуазіі, адзіны праціўнік кіраўніц пралетарыяту. Перадвыбарчая тактыка кампарты даяла, што яна можа рэалізаваць на шыра дзсяткаў тысяч спачувачых ёй рабочых, якія могуць быць уцягнуты ў партыю.

Д. ФІШЭЙН

НОВЫЯ КАЛГАСЫ

Якія ёсць недахопы ў працы

Сялянства ўсвядоміла і ўспрыняло калектыўныя формы гаспадаркі. — Арганізацыя новай сеткі калгасаў ідзе стыхійна, без падліку перспектывы іх павялічэння. — Што робіцца для знішчэння ненармальнасцяў у арганізацыі калектываў.

Новы закон ураду, які ўнёс карэктывы змены ў калектыўнае будаўніцтва, спрыяюча адбіўся на ўзмацненні і развіцці калгасаў. Змяніліся адносіны сялянства да калектыўных гаспадарак. Палепшылася крэдытаванне калгасаў як па размерках крэдыту, так і па доўгатэрміновасці і льготнасці працэнтаў. Калгасам перададзены ў працоўнае карыстанне земельныя ўчасткі ў бестэрміновую, беспроцэнтную назыву.

Гэтыя абставіны ўзніклі бадаўрасць калектывістаў, у выніку чаго за мінулы год амаль што спыніўся распад калектываў і значна пачыналася зніжэнне складу членаў калгасаў (з 25 да 12 проц.)

Пастанова 15-га партз'езду досыць яскрава і выразна вызначыла задачу сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі. Садавінічанне друку і савецкай грамадзянскай дапамагі гэтым пастановам хутка пранікнуць у масы бядняцка-серадніцкіх колаў вёскі, і мы зараз можам вылічыць ўдзельны і імкненне сялянства да аб'яднання ў новыя калектывы.

У перыяд ад пачатку веснавае пасеўнае кампаніі да гэтага часу на Беларусі зарэгістравана 260 новых калектываў. Імкненне насельніцтва да арганізацыі ў калектывы ні змяншаецца і далей.

Сялянства ва многіх мясцох цікавіцца дасягненнемі пасобных калгасаў старога сеткі, асабліва бы-

там калгасаў і іх унутраным распарадкам.

Атрымліваюцца шмат запытанняў ад сялян аб парадку размеркавання прыбыткаў у калектывнай гаспадарцы, аб вылучэнні з калгаса, аб крэдытаванні і г. д. Але, на жаль, не заўсёды на гэтыя пытанні сільнае атрымліваюць вычэрпваючы адказы.

Мясцовыя арганізацыі невыстарчальна рэагуюць на запытаныя пытанні, да таго ж яны самі не падрыхтаваны для растлумачэння больш важных арганізацыйных пытанняў на калектывным будаўніцтве.

Рэгуляванне калектывнага руху, абслугоўванне новых калектываў далёка невыстарчальна і патрабуюць цэлага раду паліпашчэнняў.

Арганізацыя новай сеткі калгасаў ідзе да некаторай ступені стыхійна. Ва многіх мясцох калектывы арганізуюцца ў вельмі малых размерках (15-17-21 гектар) і без падліку перспектывы іх павялічэння.

Новыя калектывы слаба абслугоўваюцца з прычыны недахопу інструктарскага персаналу, у выніку чаго вельмі важныя пытанні (арыентаваны разлік капіталу, вызначэнне размерку патрэбнага крэдыту, правільны арганізацыйны напрамак, высвятленне пытанняў статыту і ўнутранага распарадку) застаюцца невырашанымі.

Сялянства калгасаў мае вельмі малы інструктаж пры адсутнасці матэрыяльнай базы для яго ўтрымання.

У акругах аграінструнтаж аплатаецца нізка, і таму мы, побач з невыстарчальнай колькасцю яго, маем працаўнікоў з нізкай кваліфікацыяй (больш стажоры).

3-я недахоп абслугоўвання новых калгасаў маюцца выпадкі аб'яднання заможных груп насельніцтва, якія не заўсёды свядчасова дхліліцца.

Наркмізм аўварнуў увагу на ўсе гэтыя ненармальнасці і сёе-тое ўжо робіцца для іх знішчэння. Асыгноўваецца 115.000 руб. на забеспячэнне аграпрамысловага калгасаў.

Пастаноўлена праз часопіс «Плуг» правесці працу па распаўсюджанні сярод насельніцтва ведаў калектывнага будаўніцтва. Чарговы нумар часопіса «Плуг» будзе прысвечаны калгаснаму будаўніцтву.

За кошт дзяржавы выдаецца выстарчальна колькасць тыповых статытаў сельска-гаспадарчых калектываў для забеспячэння імі сельсаветаў, хат-чытальні і іншых нізавых устаноў.

Прыняты меры па сістэматычным арганізацыйным абслугоўванні калгасаў праз вылучэння аграпрамысловага ўдзельніка працаўнік па жыллёва-гаспадарчым будаўніцтве і індустрыялізацыі.

Л. Н.

Беларускія пытанні ў Маскве

(Ад нашага маскоўскага карэспандэнта)

Кошт жыллёвага будаўніцтва ў БССР

Праўдзёна Цэнтральнага Камунальнага Банку разгледзеў пытанне аб кошы жыллёвага будаўніцтва ў Беларусі, якое праводзіцца са коштаў крэдытаў, што адпускаюцца праз Камунбанк. Ліміты апылі жылбудаўніцтва, вызначаныя Эканоміпарадай БССР, праўдзёна паставілі прыняць, як максімальныя.

З прычыны таго, што Эканоміпарадай БССР вызначыла агульны ліміт для ўсёй Беларусі, неважліва ад аэканамічных умоў раёнаў, у якіх праводзіцца будаўніцтва, праўдзёна Цэнтральнаму Банку ў Беларусі ўвясці ў Эканоміпарадай прапановы аб вызначэнні лімітаў для пасобных раёнаў Беларусі. Пры гэтым Белкамбанк у сваёй прапанове павінен выхадзіць з максімальнага ліміту ў 22 руб. 50 к. для навазнага будаўніцтва і 16 руб. для раўнянага. Трэба прыняць пад увагу аэканамічныя ўмовы, якія ўлічваюць у бок зніжэння кошту будаўніцтва, супраць вызначаных лімітаў.

1.250.000 пудоў макухі для БССР

Хлебафуржыя Управа Наркмітандлу БССР намяпіла план забеспячэння, згодна якому БССР у 1928-29 г. павіна будзе атрымаць 1.250.000 пудоў макухі. У будучым аэканамічным годзе ўся макуха з прадукцыі беларускіх ваводаў застанецца ў межах БССР, а звыш таго, у апаішню будзе ўвезена дадаткова колькасць з іншых раёнаў Саюзу.

Падатак з буржуазіі на карысць інвалідаў

Наркмісцёс Бел. размеркаваў па акругах 17.000 рублёў на казаныя адначасовай дэмагогі інвалідаў грамадзянскай вайны і чырвоным партызанам Гэтыя сродкі паступілі ў працягу году на падатку з буржуазіі, якая, згодна існуючаму пазаконню, не павіна насельню вайсковыя службы ў Чырвонай арміі і пладце райсковы падатак.

„НЯМА ТАКОГА АБЕЖНІКУ“

Яўрэйская камара, якая разглядае да 200 спраў у месяц, карыстаецца вялікім аўтарытэтам сярод яўрэйскага насельніцтва г. Менску. Але вось, у акруговай пракуратуры да яўрэйскай камары падыходзіць бюракратычна. Насельніцтва падае свае заявы ў яўрэйскую камару самадэкам, падае таму, што яму лягчэй гаварыць на яўрэйскай мове.

Здаецца, што справа бытавога характару, вельмі часта заводзеная на яўрэйскай мове, пракуратурай накіроўваецца ў іншыя вучасткі. Гэта выклікае цяганіну, бо іншыя вучасткі з свайго боку перадаюць у яўрэйскую камару. Напрыклад, была заводзеная на яўрэйскай мове крымінальная справа па абвінавачанні двух уздзенскіх яўраў. Справа была заводзеная яўрэйскім вучасткам і паслана ў пракуратуру для складання абвінавачаўчага заключэння. Здаецца, гэта справа з пракуратуры павіна была быць перададзена яўрэйскай камары. Але яўрэйскі следчы Ісраіліт гэту справу накіроўвае ў 2-гі вучастак. Камі яўрэйскай камары запратаставала, то атрымала адказ ад акруговага пракурора:

— Няма такога абержніку, па-водле якога справы, заводзеныя на яўрэйскай мове, накіроўваліся-б абавязкова ў яўрэйскую камару. Няма абержніку! Ну, а кыцьдзі? А ці зможаце вы, таварыш пракурор, ня ведаючы яўрэйскай мовы, разгледзець гэтую справу? Не? Напрыклад, жонка адзіночкі-саматужніка Барковіч Годэ падае сакратару 3-га вучастку нарсуду заяву на яўрэйскай мове аб перадачы яе справы ў яўрэйскую камару. сакратар нарсуду Май кідае гэтую заяву назад і адказвае:

— Я заявы на яўрэйскай мове

ня прымаю, бо нядобра разумее гэтую мову.

Барковіч Годэ просіць на ляманай расійскай мове аб перадачы справы ў яўрэйскую камару нарсуду.

Яўрэйка—сакратар Май адказвае:

— Падайце заяву на расійскай мове.

Аб гэтым ведае нарсудздыя 3-га вучастку Баган, таксама яўрэй, і ён маўкліва згаджаецца з сваёй сакратаршай.

Саматужніцы прыходзіцца ісьці да пісара, заплаціць паўрубля і перакласці напісаную ёю заяву на расійскую мову.

Думаецца, канец? Думаецца, што нарсудздыя 3-га вучастку Баган у распарадным пасіджэньні перадаў гэтую справу ў яўрэйскую камару? Памыляецца. Ён паставіў гэту справу слуханьнем у сябе.

Барковіч Годэ да разбору справы з прычыны хваробы дзяцей спазнілася на 1 гадзіну. І «разумны» судздыя ўхваляе паставіць справу слуханьнем адлажыць і яе ўзяць над варту да суду.

Ці ведаец, якое вялікае значыства зрабіла саматужніца Барковіч Годэ, матка 4 дзяцей? Вельмі вялікае: яна не заплаціла некалькі рублёў падатку. І вось, прыхоў фінангонт Стульба, апісаў рознай маемасці на 16 руб., у тым ліку пару крэслаў па крывых ножках, аблезлую этажэрку і гадзіны тры нячышчаныя медны самавары. У атрыманні гэтых рэчаў фінангонт распісаўся на квітку, але, па прыездзе ў фінангонт, Стульба ўспомніў, што не хапае самавару, коштам у 5 рублёў.

Фінангонт падае заяву аб тым, што жонка саматужніка Барковіч

гэты самавар забрала ў фінангонт і ня хоча яго аддаваць.

Згодна кодэксу, судздыя 3-га вучастку меў права судзіць не за-вочна. Але ён вынес паставу аб прымусовым прыводзе Барковіч. 26-га мая нарсудздыя 3-га вучастку прызнае матывы спазнёння Барковіч Годэ ўважлівымі і паставіла яе скасаваць сваю паставу аб арышце яе. Але, у міліцыю ён аб гэтым не паведамляе, і 11-га чэрвеня, а 6 гадзіне раніцы, міліцыя яе будзіць, адрывае ад сям'і і арыштоўвае. Трымаюць яе да абеду і прыводзяць у суд. Справа пачынаецца слуханьнем, і суд паставіла:

— Перадаць разгляд справы, згодна заявы ў яўрэйскую камару.

Навошта-ж было агарод гарадзіць, арыштоўваюць чалавека?

Гэта журботная гісторыя наводзіць на цэлы рад пытанняў. Мне хочацца атрымаць, і гэтага патрабуе грамадзкасць, адказ на шэрапы пытанні:

1. Чаму пракуратура справы яўрэйскага бытавога характару, заводзеныя на яўрэйскай мове, не накіроўвае ў яўрэйскую камару, а ў іншыя вучасткі, і ад каго яны чакаюць аднаведнага абержніку?

2. Чаму ў справе Барковіч Годэ (дарчы, у нарсуде 3-га вучастку яе называюць Барковіч Годэлем) няма рэзалюцыі па яе залве ад 5 чэрвеня, дзе яна прасіла перадаць справу ў яўрэйскую народную камару?

3. З якой гэта пары ў спрэчках аб 5-ці рублёх арыштоўваюць людзей? і, нарэшце,

4. Якім артыкулам крым. кодэкса караюцца такія бюракратычныя дзеянні судовага і пракурорскага апарату?

Л. КУСТАНОВІЧ.

На прафсаюзах дрэнных кіраўнікоў зьняць з работы

Прэзыдыум ЦП саюзу дрэваапрацоўчыкаў паставіў увайсці з прапановай у праўдзёна Віцебскага акраднага саюзу дрэваапрацоўчыкаў аб зьняцці з працы старшыні апошняга тав. Марцынкевіча за слабое кіраўніцтва працаўзёмнаму фанэрнай фабрыкі і нячупа падход да запатрабаваньняў рабочых, а таксама за падтрыманьне напярэдняга дэжурна адміністрацыі гэтай фабрыкі. Заўважэнні фанэрнай фабрыкі ў лоўным складзе распушчаны.

судовае адказнасці кіраўніцтва працкалектываў і інспекцыю працы НКЗП за няпрыняцце ніякіх мер да ліквідацыі запатрабаваньняў па зарплате за май месяц і за сістэматычнае спазненне выдчы зарплату рабочым у працкалектывах.

Вымова старшыні мясцома

Прэзыдыум ЦП саюзу медсанпрацы абвясціў вымову старшыні мясцома 1-й савецкай больніцы т. Конанаву за тое, што ён не падтрымаў працы на невыкананьне ах-

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ТАЭЛЕГРАФУ, ТАЭЛЕФОНУ, ПОШТАЙ НАШЫХ КАРЕСПАНДЭНТАУ

ГІБНЕ РЫБНАЯ ГАСПАДАРКА

Абураючае камандванне інспэктара НКЗБ

ПОЛАЦАК. (Уласны кар.). На Полацкім, у Ветрыноўскім раёне ў 1926 годзе заснавалася Наўліцкая рыбаводная гаспадарка па развіццё вытворчых рыб—карапа, карася і карасі. Гэтыя гаспадаркі былі названыя Загадчыкам гаспадаркі былі вызначаны спецыялісты з 25-цігадовым практычным стажам работы, Груздзюў В. Справа ішла добра да таго часу, пакуль яна прышла ў гаспадарку Рудамінаў у мандатам у кішчы, што ён абураўся і пачаў...

Канец судовай цяганіне

ЦКБ-НК РСІ Бел. было праводзе-на абследаванне сярэдніх і вышэйшых зьвеньяў судова-пракурорскіх устаноў. Аб'ектам абследавання былі ўзяты акруговыя суды і пракуратура Віцебскай акругі і пракуратура рэспублікі.

Пры вывучэнні работы органаў дзяржавы і сельскага было выяўлена, што прывядзены да 45 дзеён, працяжнасць следства — да 116 дзеён і што ад моманту ўчынення злачынства да вынесеньня прыговару, асабліва па службовых злачынствах, праходзіць 345 дзеён. У метах знішчэння ўсіх элемэнтаў неабходна паўторнасьці работа органаў дзяржавы і сельскага ЦКБ-НК вынімае прапановы...

радчых пасяджэньні толькі штампавалі абвінавачаных за-ключэнні, прапануе іх знішчыць з тым, каб права абвінавачаных пад суд было прадастаўлена пракурору.

Каб справіць самі разгляд справы ў судзе, ЦКБ прапанавала выклікаць у суд толькі патрэбных сьведкаў, паказаных якіх маюць для справы вельмі істотнае значэнне, дапушчаць удзел абароны толькі ў выключных выпадках і г. д.

У галіне пракуратуры ЦКБ прапануеца ўзмацніць палітрапу ў масах, практыкаваць вечарнія прыёмныя насельніцтва, асабліва ў рабочых раёнах, наве сьці рашуча барацьбу за хуткі разгляд...

Як зрабіць радыёпрыёмнік

Вы пэўна ўсе ведаеце, якое вялікае значэнне мае радыё і якую вялікую ролю яно можа адыграць ва ўмовах вёскі. Вам застаецца толькі знапамятаць са справай пабудовы

Черт. 1

прыёмніка. Прыёмнік, які я тут зараз апішу, можа прыняць радыёперадачу на адлегласці да 150 кіламетраў ад перадаючай станцыі, а пры спрыяючых умовах і далей.

Радыёхвалі, якія вылучаюцца перадаючымі станцыямі, не аднальковы, яны адрозніваюцца сваёй даўжынёй. Напрыклад, ст. імя Камітэру (Масква) працуе на хвалі 1450 метраў, станцыя імя СНК БССР (Менск) вылучае хвалю даўжынёй у 1070 метраў.

Задача радыёаматара ў тым, каб з

Хто і як рыхтуецца да ўсебеларускае спартакіяды

Гурток бяз людзей
Пры саюзе тэкстыльшчыкаў існуе спартыўны гурток. На «пляне» ён павінен быў ахапіць большую частку моладзі, што працуе на фабрыках. А моладзі на фабрыках досыць. На адной фабрыцы па вырабе лямпу—чалавек 35-40. Але як абслугоўвае гэты спортгурток сваіх членаў саюзу? Аказваецца, з рук воп дрэнна. Досыць сказаць, што в усіх членаў саюзу тэкстыльшчыкаў асвятна наводзе спортгурток толькі 11-12 чалавек. Іншыя спортам не займаюцца.

Чым-жа вытлумачыць такое вялішча? Мне прыходзілася гаварыць па гэтым пытанні з некаторымі рабочымі фабрыкі па вырабе лямпу. Аказваецца, што прычына заключана ў гэтым чынам у тым, што спортгурток цэнтралізаваны. —Калі-б,—гавораць рабочыя,—гурткі існавалі непасрэдна пры фабрыках, то наведвання было-б вельмі пачае. А так надта нязручна, пасля работы хадзіць дамоў, а потым у спортгурток на заняткі.

палага раду хвалі, якія перасякаюць антэну, «злавіць» хвалю патрэбнай радыёстанцыі. Неабходна зрабіць так, каб прыёмнік прымаў па жаданні тую ці іншую радыёстанцыю і каб можна было «настроіцца» на патрэбную даўжыню хвалі. Аказваецца, што прыём гэтай ці іншай хвалі залежыць ад таго, колькі віткою мае шпулька самаіндукцыі. Можна сказаць, што чым болей віткою мае шпулька, тым большую па даўжыні хвалю можа прыняць ваш прыёмнік. Можна было-б наматаць шмат асобных шпульак і іх уключыць у прыёмнік, каб прыняць тую ці іншую станцыю. Але гэта патрабуе шмат дроту, адбірае шмат часу і наогул шпулькі з цягам часу псуваюцца.

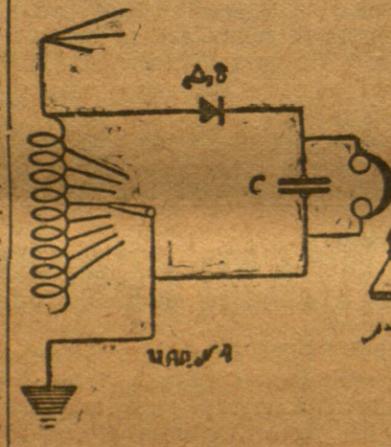
Прымаючы пад увагу гэта, робяць значна прасцей.

Нам важна, каб лік віткою шпулькі, які ўключаецца паміж антэнай і з'ямыленнем, змог змяняцца па нашым жаданні. Гэта вельмі проста зрабіць з адной шпулькі самаіндук-

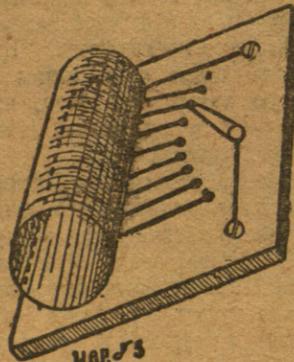
цыі, зрабіўшы адводы ад некаторых віткою, г. зн. пабудаваны так званую «секцыйную» шпульку. Паглядзім, як гэта зрабіць.

Робім кардонны цыліндар А (гл. чарцёж), чапляем пачатак дроту і пачынаем матаць дрот, але ня цалкам, а в перарывам. Перарывы робяцца такім чынам, што наматаўшы 20 віткою, мы робім пятлю, як гэта паказана на чарцяжы № 2, і працягваем абмотку далей у тым самым напрамку. Пятля робіцца даўжынёй у 15-20 см. Такім самым спосабам робім і іншыя адводы.

Гатовая шпулька з адводамі (секцыйная) намалёвана на чарцяжы № 3. Такім чынам, наша шпулька мае пачатковы і канчатковы правод і восем пецель. Як пецлі, так і дрот на канцох ачышчаецца ад іваліцы, шпулька прымацоўваецца да драўлянай дошкі з пераключачелем і канцы пецель далучаюцца да клем пераключачеля. Цяпер можна пачаць зборку стэмы прыёмніка. Гэта схема маецца на чарцяжы № 4.

Як відаць са схэмы, простым перасоўваннем ручкі пераключачеля можна ўключаць паміж антэнай і з'ямыленнем ровны лік віткою шпулькі, г. зн. можна «настроівацца» на

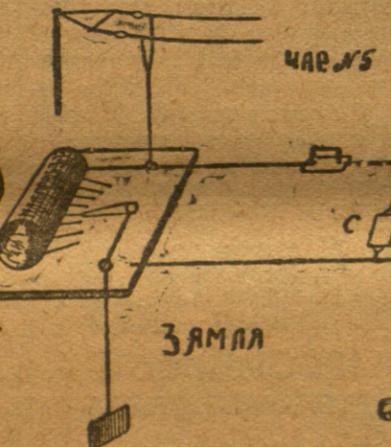

шырокавызначальную станцыю. Настройка робіцца наступным чынам: надаваецца на вушы телефон, спружынку дэтэктара ўстанаўляюць на крышталі і пачынаюць пераваджаць ручку пераключачеля на клеммах да гэтай пары, пакуль ня будзе чуцца праца радыёстанцыі. Калі работа ня чуцца, дык треба перамяніць месца датыкання спружыны з крышталём—треба знайсці «чулывы пункт».

Як толькі будзе ўстаноўлена, па якой клемме пераключачеля атрымаецца добры прыём, тады ня треба больш зрушваць з месца пераключачель і паленшыць прыём, калі гэта яшчэ магчыма, адшуканнем найбольш добрага пункту на крышталі, дабіваючыся добрага прыёму.

Апісаны прыёмнік зьяўляецца самым простым дэтэктарным прыёмнікам з настройкай.

Для пабудовы прыёмніка треба: дроту, можна званковага—250 грам (77 к.); клем—8 штук (1 р. 36 к.); важымаў—2 штукі (70 к.); гнэдаў для дэтэктара і телефону—4 штукі

(48 к.); телефон аднавухі ці двувухі; ручка пераключачеля (25 к.); дэтэктар крышталі з спружынкай (70 к.); кандэнсатар у 2000 см. (11 к.); медны дрот на антэну метраў 40-50 (2 р.); івалітараў антэнных—6 штук (80 к.); наважнычны пераключачель (1 р. 64 к.).

Усяго ўстаноўка з аднавухім тэлефонам будзе каштаваць 12 р. 89 к., а з двувухім—15 р. 46 к.

А. КАМАР.

СУД

Забойства старшыні арцелі

Чарэйскі РВК у 1925 годзе аддаў у арэнду карыстаньне Нічыпара Мацюшэвіча фальварак «Лукомль». Але арэндатар адразу ня стаў выконваць кантракту і з гэтае прычыны восенню таго самага году ўмова з Мацюшэвічам была скасавана. Пасля гэтага бяднейшыя жыхары мястэчка Лукомль—ўрэй на чале з Залманам Фэйгіным з'арганізавалі камуну пад назваю «Прышчэпаўка» і пачалі хадзіць да аддачы ў яе карыстаньне фальварку. Аднак, гэтага ім удалося дабіцца ня шляхам якое-небудзь прывілеі, а толькі агульным парадкам на таргох, дзе камуна запрапанавала найбольшую і разам з тым магчымую для сабе пану. На гэтай законнай падставе камуна і асела ў Лукомлі.

Мацюшэвіч з гэтым згадзіцца ніяк ня мог і ўжываў усякія сродкі, каб дабіцца звароту свайго права на карыстаньне фальваркам. А да камуны, асабліва да Фэйгіна, як яе арганізатара і кіраўніка, адчуваў нястрыманую варажасць і некалькі раз пагражаў апошняму: —Першага цабе, чорнага гада, паложу.

У маі 1927 году для Мацюшэвіча настаў рашучы момант—яго дамаганьне разглядалася ў Менску. Аднак, безгрунтоўнасць жадаўнасці была відавочна, і дамаганьне засталася бяз вынікаў. Дамоў ён вярнуўся хмурай чорнай хмары. А тут якраз і яго маемасць, якая дагэтуль яшчэ знаходзілася ў фальварку, па загадзе міліцыі аказалася перавезены ўжо ў сядзібу Мацюшэвіча. Даведаўшыся аб гэтым і страціўшы апошнюю надзею на выйгрыш свайго незаконнага дамаганьня, ён узброіўся наразную стрэльбаю і задумаў адромсыцца ні ў чым невінаватаму Фэйгіну. З гэтай злочынай думкаю ён залез на дах суседняга з кватэраю Фэйгіна хлява і адтуль даў стрэл у вакно, каля якога ў гэтую хвіліну той і стаў. Куля папала ў правую скроню і Фэйгін бяз гукі паваліўся мёртвым.

Мацюшэвіча Аршанскі акруговы суд прыгаварыў на 8 гадоў знявольнення з суровым адмежаваннем, але па амністыі кара яму скасавана да 4-х гадоў.

Грамадзянскі іск удавы забітага падлягае асобнаму разгляду ў нарсудзе.

Вярхоўны суд, з прычыны непаўнаты праведзенага папярэдняга і судовага следства, касацыйную скаргу Мацюшэвіча здаволіў, прыгавар па гэтай справе скасаваў і справу для новага разгляду перадаў у той-жа акруговы суд.

К.

На Нямізе—патоп

Было гразка на Нямізе. Правялі каналізацыю. Стала суха, але... не надоўга. Загразылі сьмецьцепамоткі ў трубе і як толькі пойдзе дождж—ізноў вада плыве па вуліцы.

За чым гэта глядзіць міліцыя? Пэрсан.

МЕНСК

Пэнсія старым рабочым

Інспэктар Галоўсацстраху Беларусі тав. Давідовіч, які звярнуўся ў Маскву з усеагульнай нарады працаўнікоў страхавых кас, паведаміў нашаму супрацоўніку некаторыя новыя даныя аб сацыяльным страхаванні.

Згодна праекту Цустрахи намляецца ўвядзенне выдачы пэнсіі на старасці, якое зараз часткова праводзіцца толькі ў тэкстыльных рабочых. Цустраха вядзе зараз пэўную лідэю на забеспячэнне ў 1929 годзе пэнсій усіх вытворчых рабочых, хатня і працаздольных, але дасягнуўшы пэўнага ўзросту—60 год для мужчын і 55 год для жанчын.

У далейшым гэта будзе паступова распаўсюджана і на служачых. Для пакрыцця выдаткаў намляецца перагледзець у бок павышэння страхавых тарыфаў у першую чаргу па дробнай прамысловасці, як найбольш рэнтабельнай.

На ўсеагульнай нарадзе вырашана правесці на буйных прадпрыемствах выплату дапамогі па часовай непрацаздольнасці на месцы. На дробных прадпрыемствах страхавы будучы дагаворавецца з адміністрацыяй ці фабрыкамляцкомам аб тым, каб іх упойнаважаныя атрымлівалі ў страхавых неабходных сумы для выплаты застрахованым. У Менску і Барысаве гэты новы парадак ужо часткова ажыццёўлены.

Праз некалькі тыдняў у Беларусі ўводзіцца выплата пэнсіі інвалідам працы праз пошту, пры чым пэнсія будзе дастаўляцца ім на дом.

Выйгрыш у 1-200 руб. па лётарэі „АЗЕТ“

Член калегіі абаронцаў у Воршы тав. Каранеўскі па № 045.338 лётарэйнага білету „АЗЕТ“ выйграў „перасялецкую гаспадарку“. Каранеўскі свой білет ужо прывіў у Цэнтральнае праўленне АЗЕТ'у і заявіў, што хоча атрымаць не пераасялецкую гаспадарку, а кошт яе—1.200 рублёў.

Падлік пайшчыкаў і няпайшчыкаў

У мятах больш планамернага кавэрацыйнага абслугоўвання спажываў, Менскі ЦРК арганізуе падлік пайшчыкаў, няпайшчыкаў і членаў сям'і, якія

СУЧАСНЫЯ ЖАБРАКІ

1.000 ЧАЛВЕК ЗЪМЕСЦІЯ-НЯ ў дамы для СТАРЫХ

Устанавіць агульную колькасць жабракоў у БССР вельмі цяжка, бо яна пастаянна хістаецца і не падаецца з прычыны гэтага падліку.

Вывучэнне значыння паказала, што сярэд жабракоў многа псіхічна-выпоўнацэнных суб'ектаў. За апошнія гады значна змянілася і аблічча жабрака. Калі раней сярэд іх можна было сустрэць зусім адарованых, дарослых чужахляў, то зараз значны процант жабракоў складаюць старыя,—некаторыя ва ўзросце да 90 год. Склад жабракоў, такім чынам, зрабіўся больш старым.

Сярод жабракоў—шмат убогіх людзей, аляголіваў і нават псіхічна-хворых. Сярод мужчын-жабракоў большасць—халастыя, сярод жанчын—удовы і замужнія. Есць злосныя жабравы, якім давалі месцы ў дамох для старых, накіроўвалі ў арцелі, але яны адмаўляліся.

Наркасабес Беларусі ў апошні час узмацніў барацьбу в жабрацтвам. Пала 1.000 чалавек зьмешчаны ў дамох для старых. У Гомелі адкрыта новы дом для старых на 50 ложкаў. У Менску арганізавана арцелі на з'бранні ануч. У Віцебску добра пастаўлена работа на аказанні медычнай дапамогі гарадаккой белпапе. У сельскіх мясцовасцях дапамогу абадрожным сялянам аказваюць камітэты сялянскае дапамогі.

4500 руб. адпусціў ССКБ на лячэнне артыстам

У дадаты да оваёй пастановы аб выдачы 1-му БДТ 2000 р. на лячэнне артыстаў, ССКБ пастанавіў адначасова выдаць дапамогу на лячэнне артыстаў БДТ 2—1000 руб., ўрэй-окаму—1000 руб. і Вандроўнаму тэатру Галубка—500 руб.

Карэспандэнцыя „з нарочным“ за граніцу

У Менскай паштова-тэлеграфнай канторы адкрыт прыём карэспандэнцый экспрес (з нарочным) за граніцу з аплатай яе асобым (звыш звычайнага) зборам у 80 кап.

Карэспандэнцыя „з нарочным“ можна адпраўляць у наступныя краіны: Аўстрыя, Бельгія, Вялікабрытанія, Венгрыя, Нямеччына, Галандыя, Грэцыя, Данія, Данцыг, Ірландыя, Італія, Літва, Люксембург, Нарвэгія, Польшча, Саарская краіна, Фінляндыя, Францыя, Чэха-Славакія, Швэцыя, Швейцарыя, Эстонія, Югаславія і Японія.

Адначасова ўстаноўлена атрыманьне такім-жа шляхам карэспандэнцый, што перасылаюцца з гэтых краін у СССР.

Гастролі тэатру „Современник“

3-га ліпеня ў Менску пачынае свае гастролі маскоўскі тэатр „Современник“. У рэпертуары: «Ленін», «Пушкін», «Пецярбург». Сваёасаблівасьць гэтага тэатру заключаецца ў тым, што спектакль вядзе і актор будзе дана б спэнтаніаў. Тэатр

МЕНСК ЦУКРАМ ЗАВЯСЬ-ПЕЧАНЫ

На мінулым тыдні ў Менску адна чаўся нябывалы попыт на цукар. Крамы прадавалі яго ў невялікіх раз больш, чым раней.

У беларусым аддзяленьні Цукратрэсту нашаму супрацоўніку паведамілі, што за апошнія дні гэты попыт значна знізіўся. І наогул, цукру маецца даволі. У оучасны момант у распараджэнні Цукратрэсту маецца 10.500 пуд. цукру-пашу, што забяспечвае Менск ня менш, чым на месцы, але гэта толькі ў Цукратрэсце. Акрамя таго, некаторыя запасы маецца ў Царэкопе, Белнаапазоўе і іншых арганізацыях. Да 1-га ліпеня будзе атрымана для Цукратрэсту яшчэ 13.000 пуда, цукру-пашу. На 1-га ліпеня запас трэсту будзе павялічан да 15.000 пудоў. На ліпеня-жа для беларускага аддзяленьня Цукратрэсту прыгатавана яшчэ 35.000 пуд. цукру-пашу. Гэты фонд поўнасьцю забяспечвае самыя шырокія патрэбы насельніцтва і такім чынам, ніякіх пастаў для імпорту няма.

Сучасны отан рэчаў цвёрда гарантуе поўнае і беспсперальнае забеспячэнне цукрам.Пры распрацоўцы пляну завозу цукру ўлічвалася, што летам варна варажыня вынікая ўзмоцнены попыт. Але і гэты попыт, як відаць з вышэйпаданых лічбаў, будзе задаволены поўнасьцю.

Курсы кніжных працаўнікоў

15 чэрвеня пры Белнаапазоўе адкрытаюцца месячныя курсы па перападрыхтоўцы раённых кніжных працаўнікоў. На курсы ў якасці лектараў запрошаны лепшыя мясцовыя сілы. Прынаджае таксама некалькі лектараў па кніжнай справе з Масквы.

За дзень

— 130 НОВЫХ ШКОЛЬНЫХ КАМПЛЕКТАў. Інспэцыя народнай асьветы ў новым навучальным годзе пашырае сетку школ па Менскай акрузе на 130 комплектаў, якімі будзе абхоплена да 5.000 дзяцей.

— БЕЛАРУСКІЯ ЭКСПАНАТЫ НА МІЖНАРОДНАЙ ГІСТАРЫЧНАЙ ВЫСТАЎКЕ. Наркамасьвета адправіў у Бэрлін на міжнародную гістарычную выставу матар'ялы па гісторыі Беларусі, што выйшлі ў свет у часе рэвалюцыі, а таксама розныя дыяграмы аб новых досьледах у БССР і г. д.

— ПАЛАТА ХУТКАЙ ДАПАМОГІ. Пры Менскай станцыі хуткай дапамогі арганізуецца палата для аказання дапамогі і часовага дагляду пры няшчасных выпадках атручвання, параненьнях і г. д. Паўрапейшыя асобы будучы знаходзіцца ў палате некалькі гадзін, а потым адпраўляцца ў бальніцу ці дадому. У палате будзе 6 ложкаў.

— ХАЛАДЗІЛЬНІК ДА ТЭРМІНУ ЯН БУДЗЕ ПУШЧАН. На гледзчы на амітэліх завяршэньні Хладэкопарту, Менскі хладзільнік да вызначанага тэрміну—1-га ліпеня—ня будзе пушчан. Прадзімны Менскага гарсавету запрапанавану існаваць мясцовай прамысловасці прыцягнуць Хладэкопарт да адказнасці за

Суббота, 16 июня, воскресенье, 17 июня, вторник, 19 июня

РЕЛЬСЫ ГУДЯТ

Кино-театр
„КУЛЬТУРА“
АПОШНЯ 2 ДНІ

У галоўнай ролі вядомы кіно-актор А. КТОРАУ.

Пачатак 1-га сеансу а 8 г., 2-га — а 9 г. 30 м., 3-га — а 11 г.
Каа адчынена з 5 г. 30 м.

КІНО „Чырвоная Зорка“	Выключная фільма „Цырк Памэра“ У галоўнай ролі вядомы спартомен-атайт
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ“	Замежная фільма „ГАРПУН“ Драма ў 8 частках Пачатак сеансу а 7 г. пал. гадз.
КІНО „Інтэрнацыянал“	2 лепшыя замежныя фільмы за адзін сеанс! 1) „ПАРЫЖ ЗАСНУ“ 2) „Я ДЭТЭКТЫУ“

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ

БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ И СТАТИСТИКИ

ПРИ Ц К С Б

Продолжительность курса — 8 МЕСЯЦЕВ.

Поступать на курсы можно в любой месяц года.

Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семилетки.

ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА.

Плата за первый месяц 5 руб., а за остальное по 4 руб. в месяц ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД по адресу: Минск, Всекобанк, тек. счет № 692.

Подроби. условия высылаются за 2 восьмикопеечные марки. С запросами обращаться: Минск, Всекобанк, заочным курсам.

КОМНЫ АДПУСКНИК

можа атрымліваць газету

„ЗВЯЗДА“

ПА МЕСЦЫ СВАЙГО АДПАЧЫНКУ

Паведамеце ў адзел падпіскі газеты „Звязда“ ВАШ НОВЫ АДРАС, і Вам будзе высылацца газета па месцы знаходжання ў вопуку БЕЗ АСОБАЙ ДАПЛАТЫ.

ПА СПРАВАХ ПАДПІСКІ І АБВЕСТАК

ЗВАНЕЦЕ 7-81

Прымо абвестак у чарговы нумар газеты адбываецца да 2-ога гадзіны дня

да канца году

ЗВЯЗДА

(орган ЦК КП(б)Б)

УМОВЫ ПАДПІСКІ

на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў — 5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . — 9 „ 75 к.

Газета „Звязда“ дае сваім падпісчыкам дадаткам часопісь „БЕЛАРУСІ“ за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

Канторай газеты „Звязда“ прымаецца падпіска НА ЧАСОПІСЬ „ПОЛЫМЯ“

Падпісная цана: на год — 10 руб., на 6 м. — 5 р., 3 м. — 2 р. 50 к.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦА:

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗВЯЗДА“ Савецкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённая ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі кантурамі.

У ПРАВІНЦЫ: аддзялення газ. „ЗВЯЗДА“ і выдавецтваў „Івестыя“ і „Правда“, аддзяленнямі Беларускага ўрада, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі кантурамі.

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

НА КЛІШЭ

МАСТАЦКАЕ ВКЛАНАНЬНЕ РЫСУНКАУ

3 ЗАКАЗАМІ = ЗВАРОЧВАЦЦА ў Галоўную кантору газеты „ЗВЯЗДА“ МЕНСК, САВЕЦКАЯ, № 63, 3-ці паверх.

ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛАНЫ, СХЭМЫ, ФАКСІМІЛЕ, ЗЫКЗТЫ, ЦЭНЬНІКІ, ВОКЛАДЫ, ВІНЕТКІ, РЭКЛАМНЫЯ ПЛЯКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

Кшт публікацыі аб згуба аднаго дакуманту 50 кап.

Кшт публікацыі аб асававанні шлюб 3 руб.

ПРАДАЮЦЦА

старыя газеты, папяровы зрыў і макулатура.

Зварачацца ў Галоўную Кантору газ. „Звязда“, Савецкая, 63.

Згубленыя і украдзеныя наступныя дакуманты лічыць неспраўдымі:

Кааперац. кніжка № 17176 Клышко-В. А., выд. МЦРК.	2328
Членская кніжка № 604 Драбінкай М. Л., выд. саюзам мэдсанпрацы	2329
Кааперац. кніжка Драбінкай М. Л., выд. МЦРК.	2330
Лекавая кніжка Дрэйсера В. С., выд. Менстрэхасай.	2331
Пасветчаўне № 143 Марцінкевіча І. Е., выд. 4-й сав. школай.	2332
Лекавая кніжка Чучвакава А. Л., выд. Менстрэхасай.	2333
Мэтрычн. пасветч. Вайнер-Альперовіч С. Р., выд. менск. казён. равінам.	2334
Кааперац. кніжка Ледэр С. З., выд. МЦРК.	2335
Лекавая кніжка Чэрвас М. Г., выд. Менстрэхасай	2336
Членскі білет Суходольскай Н. С., выд. саюзам працасветы.	2337
Членскі білет № 2081 Коршун Г. Ф., выд. саюзам мэдсанпрацы.	2338
Лекавая кніжка Коршун Г. Ф., выд. менскай страхкасай.	2339
Пашпарт Мельцэр Ф. І., выд. Менскай міліцыяй.	2340
Пашпарт Багданавай Э. С., выд. За-скаўскім РВК.	2341
Кааперацыйная кніжка Мор М. Ш., выд. МЦРК.	2342
Кааперац. кніжка Фракта М. Ф., выд. МЦРК.	2343
Мэтрычнае пасветчаўне Макоўскай Шылуко В. О., выд. б. Менскім Экадарыяск. саборам.	2344
Кааперац. кніжка Сітэрмана Г. А., выд. МЦРК.	2345
Кааперац. кніжка Тамашэўскай М. Ф., выд. МЦРК.	2346
Кааперац. кніжка Бажэнава Д. А., выд. МЦРК.	2347
Кааперац. кніжка № 21905 Цыпковіча І. В., выд. МЦРК.	2348
Кааперац. кніжка Кагана М. М., выд. МЦРК.	2349

Выйшаў трэці нумар часопісі „Асьвета“. Гэты нумар мае шмат матэрыялу па педагогічных пытаннях.

З матэрыялу па адзеле „Прафесійныя ўстановы“ варта адзначыць артыкул тав. Капелюша аб грамадска-палітычным выхаваньні вучняў у прафэсійных школах, з якога дэдаваецца аб тым, што паміж вучнямі прафэсійных і педагогамі існуюць ня ўсім нармальныя ўзаемаадносіны. Калі ўжо справа дасягнула да такіх экспансаў, як забастовка вучняў, то гэта выявіла ў жыцці школы ўсім нездаровае і з ім треба змагацца.

У адзеле „Паддзялілі“ пікавую тэму закрануў тав. Сьцяпура. Яго артыкул „Цяжкія для выхаваньня дзеці“, блытнамоўна, мае вялікую каштоўнасьць для педагога, асабліва пачынаючага.

Адзел „Гутарка“ мае шмат недахопаў. Калі рэдакцыя „Асьветы“ паставіла перад сабою мэту растлумачыць, як правільна ўжываць некаторыя беларускія словы, то да гэтае справы треба прыкладваць вяртаць беларускае мовы, бо такое „трактаваньне“ некаторых беларускіх слоў, якое дае „Асьвета“, ня толькі нягартунае, але, на наш погляд, нават шкоднае.

Узвядзь хоць-бы тое самае слова „Уступіць“, аб якім гаворыцца ў „Асьветы“. Тут тав. Р. К. навазьяецца на М. Байкова і М. Гарэцкага і тужыцца дэвельсіні, што забеларуску треба казаць „уступіць у боты“, „уступіць у галшчы“, ці, па думцы таго-ж аўтара, пабеларусіць больш сьлушна пісаць і гаварыць ня „пераліць“, а „поліць“, толькі таму, мабыць, што і ў расійскай ёсьць слова „переплюнь“. Такое „тлумачэньне“, нам здаецца, ёсьць ні што іншае, як беспатрэбнае мукраваньне аўтара.

Разглядаючы „Асьвету“ з боку мовы ваюгу і ў прыватнасьці апошні нумар, нехта на сьлішці і не зрабіць некалькі заўвага адносна мовы гэтае часопісі.

„Асьвета“ з боку мовы, мяркуючы ня толькі на апошнім нумары, а і на раней выданых, стаіць ўсім нізка. Треба біць хривогу. Часопісь „Асьвета“ ня толькі не ачышчае нашу мову ад няўдалых славотвораў і русіфізмаў, але, наадварот, „даабляе“ амаль кожную сваю старонку дзікімі, нягартнымі, палкачанымі словамі.

Так, у 2 нумары „Асьветы“ мы чытаем: „Экскурсыя ў прапароўцы таго ці іншага арганізацыйнага моманту можа ваймаць месца Уолянкі. Інады метагодна перайсьці да праборкі арганізацыйнага моманту, якраз з экскурсыі, якая выклікае інтарэс да тэмы“ (ст. 114).

„На курортах Крыма асьветнік за месца ў сярэднім рабўіаўа цежалей на тры кілёграма“ (132). „Чакаюць сваёй чаргі 5-6 лёжкіх сухотнікаў“ (ст. 134). „За летнюю улобу ЦП Беларусаьветы мець свой уласны дом адпачынку ў Ялце ня можна прызнаць прыбытнавай оправай(11)“ (ст. 134). „Вольмі лёгка можна было-б набыць які колем маўнтак“ (ст. 135). „Возьмем яшчэ адзін прыклад з меўшайаа практыкі“ (ст. 122). „Васною была прадрынута экскурсыя на вадам“ (ст. 134). „На экскурсыі дзеці заглядалі шмат плаваючых ікрынак“. „Тут экскурсыя ёсьць завяршэньне праборкі“.

„Накольні гульня спосабствуе прышчэпці арганізацыйнае — калектывістычных звычак. У гульня дзеці набываюць сабе практыку. Гульня ёсьць неабходная зьява ў жыцці, разьвіваючагаа арганізму. У гульня дзеці творыць. Роля кіраўніка ў гульня“ (105). „Пра гульню набываюцца ..уладарства (павадырства) і самахотнае падчыненьне—усё ў імя дасягненьня агульнае мэты“ (ст. 106). „Кіраўнік заранёў павінен ведаць на што пацэліцца ў гэці ці іншай гульня“

(107). „Тут толькі педагог павінен за-ранку паставіць сабе заданьне“(111).

Ня лепш і в № 3: „Няма сваяу парнацца ў аргодіфах“ (ст. 57). „Сама школа агульным сваім задам і паставоўкаю вучэбных прадметаў імяннца ўвесь навуцальны шлях уласціў у нарыта сапраўднага асабістага жыцьця дзяцей“ (ст. 69). „Якія (падручнікі) стаіць на ступені оучаючага навуковага стана-вішча ў галіне мовы“ (ст. 73). „Аўтары ўводзяць у свае кніжкі на толькі вяды в марфалёгіі і сьматэсу, але і зьвяздзеньні па стылістыцы“ (ст. 80). „Паддзялілі Уотааьецца“ (ст. 98).

Гэта толькі назначная частка стылістычных і сьматэсычных пераў з усго таго „Багацьця“ ламыла, якімі блытаць нумары часопісі „Асьвета“, а колькі пасоных няправільных беларускіх слоў і русіфізмаў у „Асьветы“, ім-жа „шты числа“. Вы амаль на кожнай старонцы заўважыце які-небудзь ляпус, як, напрыклад, „прадрынутаьецца“, „судзіна“, „дохтар“, „нэрвова-цяннічны апарат“, „анром“, „рухлявы“, „падыгваньне“, „пахароны марш“, „прадаўчыца ў коопэратыве“, „пладьце“, „сьняданна“, „згіблецца“ і г. д. (№№ 2-3 „Асьветы“).

НКА треба сурьёзна паставіць пытаньне аб чыстаце, правільнасьці і зьвязьці мовы ў часопісі „Асьвета“, інакш яна страціць і той лік чытачоў, што мае на сьвешні дзень.

Наостаўнін.

Кніжная паліца

Рэдакцыя атрымала для водзьму наступныя кнігі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва:

- Янка Купала. Паэмы і пераклад (пераклад з польскае мовы). Ілюстраваная зьбірка для дзяцей. Стр. 6, ц. 25 к.
- Г. Ябраў. Літаратурнае хрыстаматэя. Частка 1 (на лўрайскай мове). Стр. 280, ц. 1 р. 75 к.
- Ю. Тупалевіч. Зьвязьці ў Крым. Дзіцячых п'есаў ў 8-х дзях. Стр. 26, ц. 20 к.
- М. Мінаў. Лягуны (пераклад М. І. Халевіча). Бібліятэка школьніка. Стр. 44, ц. 28 к.
- Н. Дарафееў і М. Палікарпаў. Пагаонадароку. Апавяданьні. Бібліятэка школьніка. Стр. 30, ц. 15.
- Młody bolszewik. Utwór sceniczny w 3-oh aktach. Przerobila z rosjskiego H. Olszanowska, k. 10, c. 16 kop.
- W smoczey paszczu. Utwór szeniczny w 1-m akcie. Z rosjskiego tłumascyla H. Olszanowska, k. 16, c. 10 kop.
- M. Komowska. Polozenie kobiety pracujacej w Polsce—k. 97, cena 40 kop.

Апавашчэньні

— Сад Асьветы. Сьнян, 16 чэрвеня—кіно „Чорны стол“. Пачатак а 10 гадзіне ўвечары. У выпадку дрэннага надвор'я кіно пераносіцца ў Дом Асьветы.

Выклікаюцца 1—3 дружныя парадку на 7-му гад. увеч.

Адказы рэдактар
Я. АСЬМОУ

Менск, Галоўлітбел № 300.